

HÖGSKOLAN
DALARNA

HDa Dnr 1.4-2018/304

ÅRSREDOVISNING 2017

Högskolan Dalarna

Fastställd av Högskolestyrelsen 2018-02-20

INNEHÅLL

INNEHÅLL	3	Lokalnyttjande	31
Tabeller och diagram	4	Studentbostäder	31
HÖGSKOLAN DALARNA I SIFFOR	5	PERSONAL OCH	
REKTORS FÖRORD	6	KOMPETENSFÖRSÖRJNING	32
FRÅN STUDENTKÅREN	7	Kompetensförsörjning	32
HÖGSKOLANS UPPDRAG	8	Förmåner och en god arbetsmiljö	32
Om årsredovisningen	8	Kompetensutveckling	33
HÖGSKOLANS VISION	9	Vetenskaplig kompetens	33
Prioriterade utvecklingsinriktningar	9	Jämställdhet och mångfald	33
RESULTAREDOVISNING	10	Personalstatistik	34
UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH		EKONOMISK REDOVISNING	37
AVANCERAD NIVÅ	11	Redovisning av prestationer	37
Utbildningsbehov	11	Kapitalförändring	37
Utveckling av Högskolans utbildningar	11	Intäkter	38
Studenterna	11	Kostnader	40
Utbyggnad av vissa utbildningar	14	Kapitalförändring per verksamhetsgren	41
Utbildning på campus och nät	17	Myndighetskapitalet	41
Antal avlagda examina	18	Likviditet	41
Övriga utbildningsfrågor	18	Balansräkning	41
Internationalisering och internationell mobilitet	20	Förändring oförbrukade bidrag	42
FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ		RESULTATRÄKNING	43
FORSKARNIVÅ	23	BALANSRÄKNING	44
Forskning	23	Finansiella villkor	47
Utbildning på forskarnivå	25	Tilläggsupplysningar och noter	48
Vetenskaplig informationsförsörjning och Open Access	26	Redovisning av takbelopp	55
SAMVERKAN OCH SAMSKAPANDE	27	Väsentliga uppgifter	57
SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE	28	ORGANISATION	59
MILJÖARBETE – GLOBALA PERSPEKTIV		Högskolans ledning	59
OCH HÅLLBARHET	29	Akademier	59
JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING	30	Nämndorganisationen	59
HÖGSKOLANS INFRASTRUKTUR	31	STYRELSE OCH LEDNING	60
Högskolans utvecklingsprogram	31	Högskolestyrelsen	60
Upprustning av lokaler	31	Ledningsrådet per 2017-12-31	60
		Styrelseledamöternas ersättningar och uppdrag	61
		Underskrifter	63

Tabeller och diagram

Tabell 1: Antal helårsstudenter 2015-2017	12
Tabell 2: Antal helårsstudenter och andel kvinnor/män per utbildningsområde 2015-2017	12
Tabell 3. Antal helårsstudenter och helårsprestationer 2015-2017 fördelade på utbildningsprogram och fristående kurser	13
Tabell 4: Antal programnybörjare, helårsstudenter och examina för högskoleingenjör- samt vissa vård- och lärarutbildningar 2015-2017	16
Tabell 5: Antal avlagda examina 2015-2017	17
Tabell 6: Antal studieavgiftsskyldiga studenter 2015–2017	21
Tabell 7: Inresande studenter i utbytesprogram 2015-2017	22
Tabell 8: Utresande studenter i utbytesprogram 2015-2017	22
Tabell 9: Antal publikationer 2015–2017	23
Tabell 10: Antal i forskarutbildning fördelat på forskningsämnesområde och kön 2015-2017	24
Tabell 11: Antal anställda 2017-12-31 (kategori, ålder, kön)	34
Tabell 12: Antal anställda (personår, kategori) 2015-2017	35
Tabell 13: Antal anställda (personår) lärare respektive teknisk och administrativ personal 2015-2017	35
Tabell 14: Antal rekryterade och befordrade lärare fördelat på kön 2015-2017	36
Tabell 15: Sjukfrånvaron i förhållande till personår 2015-2017	36
Tabell 16: Resultaträkning 2015-2017, tkr.	37
Tabell 17: Verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras 2015 - 2017, tkr.	39
Tabell 18: Intäkter och kostnader per verksamhetsgren 2017-12-31, tkr.	40
Tabell 19: Kapitalförändring på verksamhetsgren 2017-12-31, tkr.	41
Diagram 1: Antal helårsstudenter, campus respektive nätbaserad utbildning, 2003-2017	15
Diagram 2: Totala intäkter forskning 2003-2017 (mnkr)	24
Diagram 3: Verksamhetsintäkter	38
Diagram 4: Intäkter per verksamheter 2017	38
Diagram 5: Bidragsfinansiärer 2017	38
Diagram 6: Verksamhetens kostnader 2017	39

HÖGSKOLAN DALARNA I SIFFOR

2017

749 anställda omfattande 606,6 personår
39 professorer
dessutom 47 docenter
56 % forskarutbildade lärare: *inkl. meriteringsanst o forskningsledare (avser antal individer)*
246 adjunkter
55 forskarstuderande varav 21 i egen forskarutbildning (samt 7 företagsdoktorander och 4 kommundoktorander)
634,5 mnkr i omsättning varav 107,7 mnkr (17 %) inom forskningsverksamhet
42 % externfinansiering inom forskningsverksamheten (45,5 mnkr)

Utbildningsutbud

68 utbildningsprogram varav 17 på avancerad nivå
1 101 kurser

Studentstatistik

14 601 studenter
9 523 studenter inom nätbaserad utbildning (65 %)
444 internationella inresande nybörjare (*freemovers och utbytesstudenter*)
Källa: SCB/UKÄ, siffrorna avser läsår
5 822 helårsstudenter
4 609 helårsprestationer (prestationsgrad 79,2 %)
1 138 examina
varav 13 masterexamen
varav 114 magisterexamen
varav 411 kandidatexamen

2016

765 anställda omfattande 601,5 personår
40 professorer
dessutom 49 docenter
54 % forskarutbildade lärare: *inkl. meriteringsanst o forskningsledare (avser antal individer)*
264 adjunkter
62 forskarstuderande varav 10 i egen forskarutbildning (samt 7 företagsdoktorander och 12 kommundoktorander)
600 mnkr i omsättning varav 106,2 mnkr (18 %) inom forskningsverksamhet
42 % externfinansiering inom forskningsverksamheten (44 mnkr)

Utbildningsutbud

76 utbildningsprogram varav 27 på avancerad nivå
1 170 kurser

Studentstatistik

15 493 studenter
10 498 studenter inom nätbaserad utbildning (68 %)
433 internationella inresande nybörjare (*freemovers och utbytesstudenter*)
Källa: SCB/UKÄ, siffrorna avser läsår
5 907 helårsstudenter
4 729 helårsprestationer (prestationsgrad 80,1 %)
1 193 examina
varav 9 masterexamen
varav 104 magisterexamen
varav 464 kandidatexamen

REKTORS FÖRORD

Det gånga året har varit händelserikt för Högskolan Dalarna. Högskolans 40-års firande har pågått hela året med öppna föreläsningar och avslutades med en historisk tillbakablick och konsert där vår tidigare rektor, Marita Hilliges, avtackades. Över 1000 studenter har tillsammans med 16 doktorander tagit sin examen på Högskolan Dalarna och för året 2017 kan vi redovisa 5 822 helårsstudenter och 4 609 helårsprestationer och avräknar därmed hela vårt takbelopp. Totalt omsatte Högskolan ca 634,5 mnkr varav forskningen stod för 107,7 mnkr.

De senaste årens utbyggnad inom utbildningsområdet vad gäller lärare och sjuksköterskor har varit en utmaning. Genom det ständiga utvecklingsarbete som bedrivs och genom god samverkan med externa aktörer har vi kunnat möta upp samhällets behov av kompetens som den när det gäller lärare och sjuksköterskor. Från och med i början av det här året kan även Högskolan Dalarna stoltsera med att erbjuda Sveriges första ämnesläraryt- bildning i kinesiska.

Under 2017 har Högskolan Dalarna medverkat i Universitetskanslersämbetets (UKÄ) pilotstudie för att granska svenska lärosätens kvalitetsarbete med tillhörande system. UKÄ har beslutat att, som enda av de deltagande lärosätena, ge kvalitetssäkringsarbetet vid Högskolan Dalarna det samlade omdömet godkänt. Ett godkänt kvalitetssystem är ett erkännande av det gedigna, uthålliga och långsiktiga arbete som sker i samtliga delar av Högskolans verksamhet. Det involverar såväl lärare och forskare som personal inom våra stödfunktioner. Grundstrukturerna i detta system skapar en god plattform för oss att ständigt utveckla verksamheten och säkerställer att Högskolan Dalarnas studenter får utbildning av hög kvalitet.

Samverkan med externa aktörer är viktigt för Högskolan Dalarna och vi har under året ytterligare stärkt vårt samverkansarbete. Vi har ett flertal etablerade samverkansplattformar och samverkansformer och under det kommande året ska vi tillsammans jobba vidare för att vidareutveckla dessa i fortsatt positiv takt.

Högskolan Dalarna har stärkt sin position som lärosäte med stark forskningsanknytning genom att vi, med glädje, kan säga att vi nu har tre forskarutbildningar eta-

blerade på lärosätet. Förutom den tidigare erhållna rättigheten i Mikrodataanalys har vi under året även erhållit rättigheter att bedriva forskarutbildning inom områdena Hälsa och välfärd med inriktning mot evidensbaserad praktik samt Pedagogiskt arbete. Med dessa examensrätter har följt ett intensivt arbete med att stärka och bygga ut infrastrukturen kring såväl Högskolans forskarutbildningar som forskningen som helhet. Tack vare dessa utökade rättigheter har vi nu kunnat genomföra de första anställningarna av doktorander inom ramen för de nyligen inrättade områdena för forskarutbildning. Vi kan även se att den externa forskningsfinansieringen ökat inom flera av forskningsprofilerna, vilket är glädjande och kan ses som ytterligare ett erkännande av vår position som forskande lärosäte, såväl nationellt som internationellt.

Under 2017 har vi påbörjat ett omfattande utvecklingsarbete, med fokus på att bygga sammanhållna akademiska miljöer för utbildning och forskning. Processen för det strategiska arbetet innefattar att tydligare integrera utbildning och forskning. Samtidigt som vi gör detta måste vi säkerställa att det finns tydliga kopplingar till vårt nyligen godkända kvalitetssystem.

För att ge utrymme för riktade utvecklingsinvesteringar i samband med utvecklingsarbetet har vi har medvetet under det senaste året återställt nivån på de sparade prestationerna och Högskolan har nu 37,6 mnkr i sparade prestationer och 124,0 mnkr i myndighetskapital.

Genom det gedigna arbete och stora engagemanget från alla medarbetare och studenter som genomfördes under 2017 står Högskolan Dalarna nu rustade inför det fortsatta verksamhetsåret och det fortsatta utvecklingsarbetet under 2018.

Marie Klingberg-Allvin,

Vikarierande rektor

FRÅN STUDENTKÅREN

2017 är ett år som vi kommer minnas som ett händelse-rikt år i Högskolan Dalarna men också i högskolesektorn i stort.

Ökade beting, rektorsrekrytering och ett pilotlärosäte i det nya kvalitetssäkringssystemet är några av de saker som vi har haft som utmaningar – men vi har klarat betingen, vi har troligen snart en ny rektor på plats och vi fick godkänt på vårt system. Högskolan Dalarna har klarat de utmaningarna som vi har stått inför och vi är redo för än fler.

I högskolesektorn har utredningen om studentkårernas oberoende blivit klar, tillträdesutredningen lämnades över till regeringen men också ett stort arbete om resurstilldelningen har satts igång. De två förstnämnda väntar

vi med spänning på att se vad som händer – kommer studentkårerna få mer pengar? Kommer tillträdet till högre utbildning se annorlunda ut i framtiden? Och kommer det vara en gemensam pott för utbildning och forskning – där kittet är samverkan? Den som lever får helt enkelt se.

Högskolan Dalarna har även firat 40 år av ”Öppna vägar till ett gott samhälle”. 40 år kan ses som en relativt kort tid, men det har hänt mycket under dessa år och vi har klarat det tillsammans. För vi tror på tanken om att kunskap gör skillnad och att bildning är nyckeln till framgång. Låt oss fortsätta på den inslagna vägen och ta oss an de utmaningar som framtiden ger oss – och låt oss klara det tillsammans.

HÖGSKOLANS UPPDRAG

Högskolans uppdrag regleras genom lagar och förordningar. För högskolor och universitet är högskolelagen och högskoleförordningen särskilt framträdande. Högskolorna kan med utgångspunkt från detta regelverk välja att lägga större fokus på vissa delar av uppdraget och också välja hur uppdraget ska utföras. För Högskolan Dalarna är utbildning på grundnivå och avancerad nivå i fokus och en stor del av undervisningen sker nätbaserat. Detta påverkar vilka strategier Högskolan tar fram och vilka interna mål som sätts upp.

Utöver högskolelagen, högskoleförordningen och regleringsbrevet har Högskolan tagit fram en vision och prioriterade utvecklingsinriktningar som tillsammans med internt framtagna verksamhetsplaner utgör grund för de verksamhetsuppdrag som rektor ger till akademier, stödfunktioner, forskningsprofiler och nämnder.

I uppdraget ingår att verksamheten ska bedrivas med hög kvalitet. Kvalitetsarbete är det arbete som sker inom samtliga verksamhetsområden med syfte att förbättra och utveckla verksamheten. Detta arbete vilar på medarbetares och studenters drivkraft till utveckling samt övriga intressenters behov, förväntningar och krav på verksamheten. I Högskolans policy för systematiskt kvalitetsarbete tydliggörs kvalitetsarbetets syfte genom att det kopplas till Högskolans vision och strategiska inriktningar. Policyn ger en översiktlig beskrivning av Högskolans idé om systematiskt kvalitetsarbete, kvalitetskultur och kvalitetsansvar. Kvaliteten i verksamheten bygger på att förbättringsarbetet utgör en integrerad del i alla verksamhetsprocesser.

Med utgångspunkt i Högskolans vision och prioriterade utvecklingsinriktningar formulerar respektive enhet operationella mål i en verksamhetsplan. I verksamhetsplaneringen genomförs dialoger mellan ledningen och företrädare för respektive resultatenhet om verksamhetens resultat från föregående år samt planering och budget för nästkommande år. Efter styrelsens beslut om verksamhetsplan och budget beslutar rektor om ett verksamhetsuppdrag för respektive enhet.

Om årsredovisningen

Enligt regleringsbrevet ska all individbaserad statistik redovisas för det totala antalet samt uppdelat på kön om det inte finns särskilda skäl som talar mot detta. Detta har tillämpats för all individbaserad statistik i resultatredovisningen med undantag av bibliometriska uppgifter.

Alla studentrelaterade siffror är inte fullt jämförbara med tidigare år på grund av införandet av Ladok 3 vid Högskolan Dalarna under oktober månad.

Källor:

Agresso = Ekonomisystemet Agresso

Ladok = Studiedokumentationssystemet Ladok

Primula = Personalsystemet Primula

SCB = Statistiska centralbyrån

UKÄ = Universitetskanslersämbetet

DiVA = Högskolans publikationsdatabas

HÖGSKOLANS VISION

Högskolan Dalarnas styrelse fastställde i december 2014 en vision för Högskolan. Visionen är inte tidsatt utan beskriver ett mål att sträva emot. Den sammanfattas i devisen *Vi skapar öppna vägar till kunskap för ett gott samhälle* och stöds av en tolkning av vårt uppdrag som högskola i orden *Vi samskapar bildning, utbildning och forskning i Dalarna och i världen*. De värden vi vill leva efter i vår verksamhet är *öppenhet, mod och ansvar*.

Prioriterade utvecklingsinriktningar

Högskolans styrelse fastslog i slutet av 2015 prioriterade utvecklingsriktningar för Högskolan för fyraårsperioden 2016-2019, baserade på Högskolans vision, uppdrag och värden. Dessa syftar till att tolka visionens formuleringar och prioritera bland möjliga handlingsinriktningar, och ska bilda en utgångspunkt för enheternas egna prioriteringar av aktiviteter, såsom de uttrycks i fleråriga operativa handlingsplaner och därefter i de årliga verksamhetsuppgifterna. På så sätt kan Högskolans gemensamma viljeinriktning både mötas och befruktas av enheternas enskilda perspektiv och initiativ. Det blir därför viktigt att också bekräfta och stödja utveckling som bygger på enheternas tolkning av visionen.

Samtliga dessa prioriterade inriktningar kräver konkret handling i Högskolans verksamhetsgrenar, utbildning och forskning, genom ett systematiskt och förtroendefullt samskapande internt och externt. För att uppnå de ambitiösa åtagandena krävs ett innovativt och uthålligt engagemang från medarbetare och studenter men lika mycket från alla de stödfunktioner som bidrar till att skapa högsta möjliga kvalitet i hela verksamheten.

I strategidokumentet Att leva visionen – prioriterade inriktningar för Högskolan Dalarna 2016-2019 finns fyra strategiska inriktningar:

- Bildning
- Öppna vägar till kunskap
- Samskapande
- I Dalarna i världen

Under varje strategisk inriktning finns sedan ett antal prioriterade utvecklingsområden. Högskolans visionsarbete är dock inte begränsat till dessa prioriterade områden, utan ska genomsyra all verksamhet.

RESULTAREDOVISNING

UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

I ett globaliserat samhälle är Högskolan Dalarnas ambition att den betydande förmågan som finns hos ca 750 anställda och ca 14 600 studenter på olika sätt ska kunna bidra till den regionala, nationella och internationella utvecklingen. Högskolan ska vara en kunskapsport mellan Dalarna och världen, med plats och engagemang för att finna och utveckla nya vägar mot välstånd och välfärd – och aktivt bidra till att omsätta dem i handling. Högskolans ledande ställning och omfattande erfarenhet inom digitala kommunikationer kan göra en sådan kunskapsport bred och tillgänglig för en allt större del av befolkningen.

Utbildningsbehov

Utbildningsutbudet baseras på studenternas efterfrågan av relevant utbildning samt på samhällets behov av kompetenta välutbildade individer, och Högskolan har under 2017 planerat sitt utbud för att på bästa sätt balansera de två. En integrerad helhetssyn på Högskolans huvudsakliga uppdrag, utbildning, forskning och samverkan, har varit i fokus under året. Inom allt fler områden blir specifika yrkeskompetenser en färskvara och kopplingen mellan utbildning, forskning och samverkan har därför varit av central betydelse för avvägning och prioritering av såväl grundutbildning som vidareutbildning och fortbildning. De stora yrkesutbildningarna inom lärarprogrammen och vårdprogrammen svarar mot stora nationella och regionala kompetensförsörjningsbehov och har under 2017 fortsatt byggts ut.

Utveckling av Högskolans utbildningar

Utbildningsanslaget för Högskolan Dalarna minskade under en följd av år, men har nu stabiliserats och ska enligt budgetpropositionen ligga kvar på ungefär samma nivå från 2018 till 2020 i reala termer. Under 2017 var den främsta utmaningen istället att fullfölja den utökning av vård- och lärarutbildning som har anbefallts i regeringsbrev, med åtföljande neddragningar i övriga utbildningar.

Utökningen i sig har ställt krav på kompetens och kapacitet både hos lärosätet och hos samverkanspartner i regionen, med flaskhalsar i både VFU-platser och lärarkrytering. Främst för vårdutbildningarna är tillgången till VFU-platser ibland en begränsande faktor.

Resurserna till andra utbildningsområden minskar gradvis i takt med vård- och lärarutbildningarnas expansion, och en planerad nedtrappning av utbildningar har fortsatt under 2017.

Några nya utbildningsprogram och inriktningar har ändå startats under året:

- Specialistsjuksköterskeprogram med inriktning demensvård.
- Ämneslärarprogrammet - inriktning gymnasieskolan - Kinesiska.
- IT-säkerhet och mjukvarutestning – kandidatprogram.
- Magisterprogram i Energieffektivt byggande.

Studenterna

Helårsstudenter och prestationsgrad

Utbildningsvolymens omfattning har minskat med 85 helårsstudenter (hst), motsvarande 1,4 %, och utgör 5 822 hst under 2017 (tabell 1). Antalet individer som studerade vid Högskolan under 2017 var 14 601, vilket motsvarar en minskning med 6 % (-892) jämfört med 2016. Minskningen beror på regeringens satsning på utökade platser inom vård- och lärarutbildningar, och åtföljande omfördelning bort från framför allt fristående kurser inom humaniora och samhällsvetenskap med lägre studietakt och lägre ersättningsnivå. Detta medför att både antal hst och antal individer minskar.

Tabell 1: Antal helårsstudenter 2015-2017 Källa: Ladok

	2015		2016		2017	
	Totalt	Kvinnor/män (%)	Totalt	Kvinnor/män (%)	Totalt	Kvinnor/män (%)
Grundnivå	5 815	63 / 37	5 426	64 / 36	5 334	65 / 35
Avancerad nivå	389	74 / 26	425	76 / 24	445	78 / 22
Förberedande nivå	63	58 / 42	57	41 / 59	44	26 / 74
Summa	6 267	64 / 36	5 907	65 / 35	5 822	66 / 34
Ej anslagsgrundande	418	68 / 32	510	67 / 33	459	72 / 28

Tabell 2: Antal helårsstudenter och andel kvinnor/män per utbildningsområde 2015-2017 Källa: Ladok

	2015		2016		2017	
	Totalt	Kvinnor/män (%)	Totalt	Kvinnor/män (%)	Totalt	Kvinnor/män (%)
Humaniora	1 974	67 / 33	1 755	67 / 33	1 722	67 / 33
Idrott	1	0 / 100	7	47 / 53	19	53 / 47
Juridik	122	57 / 43	86	61 / 39	98	61 / 39
LU-undervisning	523	84 / 16	603	84 / 16	671	83 / 17
Media 1)	20	30 / 70	20	30 / 70	20	30 / 70
Medicin	291	76 / 24	257	75 / 25	233	79 / 21
Naturvetenskap	397	63 / 37	360	62 / 38	304	60 / 40
Samhällsvetenskap	1 121	66 / 34	1 055	66 / 34	924	67 / 33
Teknik 2)	1 207	33 / 67	1 116	37 / 63	1 080	38 / 62
Verksamhetsförlagd utbildning	120	84 / 16	132	80 / 20	148	79 / 21
Vård	430	90 / 10	474	90 / 10	560	90 / 10
Övrigt	59	88 / 12	42	95 / 5	43	91 / 9
Summa	6 267	64 / 36	5 907	65 / 35	5 822	66 / 34

Anm 1) Könsfördelningen för media har beräknats som ett medeltal för utbildningsområdet media och det antal hst inom media som avräknats mot teknik (329 hst) p.g.a. att max 20 hst får avräknas inom utbildningsområdet media

Anm 2) Könsfördelningen för det tekniska området innefattar inte antal hst från media-området

Fördelningen mellan utbildningsområden (tabell 2) påverkas också av utbyggnaden av vård- och lärarutbildningar. Vård, undervisning och VFU ökar med totalt 170 hst (14 %), med motsvarande minskningar inom de flesta andra områden. Samhällsvetenskap minskar mest, med 131 hst (-12 %).

Antalet hst på avancerad nivå ökar stadigt, från 7,2 % av utbildningsvolymen 2016 till 7,6 % 2017 (tabell 1). Ökningen beror främst på allt fler studenter i de långa lärarutbildningarna som når avancerad nivå. Att andelen kvinnor som studerar på avancerad nivå är högre än på grundnivå beror på att de största utbildningarna på avancerad

nivå finns inom kvinnodominerade områden, främst ämneslärare, barnmorskor och specialistsjuksköterskor.

Antalet ej anslagsgrundande hst fluktuerar från år till år, beroende på utfall i uppdragsupphandlingar. Nivån 2017 är 10 % lägre än 2016, men 10 % högre än 2015. Lärarutbildningsrelaterade kurser utgör det största området. En uppdragsutbildning mot Landstinget Dalarna där 30 undersköterskor ska utbildas till sjuksköterskor är också värd att nämna. Andelen kvinnor inom uppdragsutbildning är högre än i anslagsgrundande utbildning, och fortsätter att växa, främst därför att de stora volymerna uppdragsutbildning ligger inom kvinnodominerade områden.

Målet att könsfördelningen ska ligga inom intervallet 40-60 % har inte uppfyllts för verksamheten som helhet, och inte heller inom flertalet utbildningsområden (tabell 2). Inom vård, övrigt och lärarutbildning (LU-undervisning och verksamhetsförlagd utbildning) är övervägande andelen kvinnor (80 % eller högre) medan kvinnodominansen inte är lika hög inom medicin, humaniora och samhällsvetenskap. Idrott och naturvetenskap ligger inom 60/40, medan juridik och teknik ligger obetydligt utanför. Andelen kvinnor totalt sett är 66 %, vilket fortsätter en stadigt ökande trend sedan flera år. Ökningen hänger samman med den ökande andelen kvinnodominerade utbildningsprogram. Inom campusutbildningar är könsfördelningen räknat i antal individer 65 % kvinnor

(2016: 62 %) medan andelen kvinnor inom nätbaserade utbildningar är 65 % (2016: 65 %).

Medelåldern för registrerade studenter har förändrats endast i liten utsträckning under året jämfört med föregående år. Under 2017 var medelåldern 31 år vilket är samma som under 2016 och 2015. 39,8 % av antalet studenter återfinns inom åldersintervallet 25-34 år, vilket är en ökning med en procentenhet vid en jämförelse med 2016. Andelen studenter 24 år eller yngre är 24,2 % jämfört med 25,7 % under 2016. De yngsta åldersgrupperna är mindre än tidigare, vilket kan förklaras av att arbetsmarknaden för unga är relativt god. Den förändrade utbildningsportföljen, med ökad andel program, kunde förväntas förskjuta åldersfördelningen åt andra hållet. Medelåldern för registrerade studenter vid nätbaserade fristående kurser är 35 år medan den är 27 år för campusbaserade programkurser. Nätbaserade fristående kurser domineras av främmande språk.

Andelen studenter på utbildningsprogram utgjorde 66 % av den totala utbildningsvolymen under 2017 vilket var två procentenheter högre än under 2016 (tabell 3). Andelen kvinnor bland programstudenterna ökade, från 65 % 2016 till 67 % 2017. Även dessa förändringar hänger samman med utbyggnaden av vård- och lärarutbildningar.

Tabell 3. Antal helårsstudenter och helårsprestationer 2015-2017 fördelade på utbildningsprogram och fristående kurser Källa:Ladok

	2015				2016				2017			
	HST	Kvinnor/män (%)	HPR	Kvinnor/män (%)	HST	Kvinnor/män (%)	HPR	Kvinnor/män (%)	HST	Kvinnor/män (%)	HPR	Kvinnor/män (%)
Utbildningsprogram	3 812	64 / 36	3 196	66 / 34	3 784	65 / 35	3 329	67 / 33	3 856	67 / 33	3 365	68 / 32
Fristående kurser	2 455	63 / 37	1 489	67 / 33	2 124	63 / 37	1 400	65 / 35	1 966	63 / 37	1 244	66 / 34
Summa	6 267	64 / 36	4 685	66 / 34	5 907	65 / 35	4 729	66 / 34	5 822	66 / 34	4 609	67 / 33

Kvinnorna presterade något bättre än männen, med en prestationsgrad på 81 %, jämfört med männens 76 %. Både mäns och kvinnors prestationsgrad har sjunkit en procentenhet jämfört med föregående år.

De stora yrkesprogrammen avviker samtliga från målet att könsfördelningen ska ligga inom intervallet 40-60 % (tabell 4). Vårdutbildningarna har omkring 90 % kvinnor, liksom lärarutbildningarna riktade mot yngre barn. Lärarutbildningarna riktade mot gymnasieskolan har

70 % kvinnor, medan högskoleingenjörsutbildningarna har 70 % män. Förändringarna mellan åren rör sig för samtliga utbildningar om ett fåtal individer, utan tydlig trend. Nybörjarna inom barnmorskeutbildningen har samtliga varit kvinnor ända sedan 2014.

Dessa andelar kvinnliga studenter stämmer väl överens med riket som helhet vad gäller barnmorskeutbildningen, forskolläraryrket och högskoleingenjörsutbild-

ningen. Avseende sjuksköterskeutbildningen ligger andelen kvinnor på ca. 85 % i riket som helhet och för specialistsjuksköterskeutbildningarna på ca. 87 %. För grundlärarprogrammet är andelen kvinnor i riket ca. 80 % och för ämneslärarutbildningen cirka 54 %. I samtliga fall ligger Högskolan Dalarna högre än riket. Skillnaden torde delvis bero på vilka olika inriktningar som erbjuds studenterna avseende specialistsjuksköterskeutbildningarna och ämneslärarutbildningen. Ämneslärarutbildningen vid Högskolan Dalarna har sina största volymer inom språk och humaniora, ämnen som har många kvinnliga studenter.

Prestationsgraden 2017 har totalt sett minskat till 79,2 %, från 80,1 % under 2016. Minskningen är dock tillfällig, och beror på att utbildningsvolymen minskade kraftigt 2015-2016 vilket gav en artificiellt hög prestationsgrad 2016. Den naturliga eftersläpningen med antal hst som rapporteras vid kursstart och hpr vid kurslut gör att prestationsgraden per kalenderår tillfälligt ökar i nedgång.

Volymen fristående kurser har minskat med -158 hst jämfört med 2016 medan programmen ökar med 72 hst. Dessa förändringar påverkar prestationsgraden positivt eftersom programkurser generellt har högre prestationsgrad än fristående kurser. För fristående kurser har prestationsgraden totalt sett minskat till 63 % (2016: 66 %). För utbildningsprogram har prestationsgraden totalt minskat till 87 % (2016: 88 %).

Att den genomsnittliga prestationsgraden vid lärosätet ändå är relativt låg, vid en jämförelse med andra lärosäten, beror på den stora andelen nätbaserade fristående kurser. Jämförs prestationsgraden per undervisningsform och utbildningstyp separat är lärosätets nivå inte anmärkningsvärd.

Utveckling av anslagsintäkter och helårsstudenter

Den totala utbildningsvolymen för 2017 medför att anslagsintäkterna uppgår till 418,496 mnkr, inklusive ersättning för helårsprestationer från december föregående budgetår. Gällande takbelopp för året är 408,483 mnkr. Högskolan har därmed haft en överproduktion med 2,5 % av takbeloppet vilket motsvarar 10,013 mnkr. Det medför att det utgående värdet av överproduktionen utgör 37,6 mnkr. Överproduktionen är en effekt av en gradvis anpassning och omställning av produktionen.

Utbyggnad av vissa utbildningar

Under 2015-2017 har Högskolan Dalarna fått regeringens uppdrag att öka antalet programnybörjare (tabell 4) inom en rad lärar- och vårdutbildningar. År 2017 omfattar uppdraget formellt enbart sjuksköterskor och förskollärare, men Högskolan har tolkat regeringens intention som att antalet nybörjare även i övriga berörda utbildningar bör ligga kvar på den högre nivån från tidigare regleringsbrev. Därför redovisas även dessa utbildningar nedan. Uppdraget har totalt sett uppfyllts med marginal, om än ojämnt fördelat över de olika utbildningarna.

Följande utbildningar är eller var föremål för uppdraget. Siffrorna visar den årliga ökning av programnybörjare som uppdraget specificerar, tillsammans med den faktiska förändringen från 2014 till 2017:

- Sjuksköterskeutbildning:
 - Uppdrag +32, utfall +82 studenter.
- Barnmorskeutbildning:
 - Uppdrag +13, utfall +18 studenter.
- Specialistsjuksköterskeutbildning:
 - Uppdrag +18, utfall +15 studenter.
- Kompletterande pedagogisk utbildning:
 - Uppdrag +20, utfall +38 studenter.
- Förskollärarutbildning:
 - Uppdrag +35, utfall +27 studenter.
- Grundlärarutbildning F-3:
 - Uppdrag +38, utfall -27 studenter.

År 2017 är läget väsentligt bättre än tidigare år (totalt -3 under det totala uppdraget, eller +42 över om enbart sjuksköterskor och förskollärare räknas, mot totalt -103 under uppdraget 2016). Det är egentligen bara i Grundlärarutbildning F-3 där målet signifikant underskrids. En låg andel av de sökande registrerar sig. Bristen på F-3-studenter uppvägs dock av ett ökat antal nybörjare utöver uppdrag på andra lärarutbildningar, där en särskild satsning har gjorts på Grundlärare 4-6 som regionen efterfrågar. Även Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan har ökat antalet programnybörjare, med 75 studenter över 2014 års nivå.

I samverkan med Dalarnas kommuner har en modell för arbetsintegrerad lärarutbildning utvecklats och implementerats. I korthet innebär modellen att studenter som sökt denna form anställs i en skola och genomför utbildningen i ett långsammare tempo samtidigt som de arbetar som lärare. Arbetet sker delvis under handledning och kan tillgodogöras i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Den första kullen blivande Grundlärare 4-6

påbörjade sin utbildning 2017, och de kommuner som anslutit till modellen är mycket nöjda och önskar bygga vidare på denna idé. Söktrycket är mycket gott. Rekryteringen till arbetsintegrerad lärarutbildning skedde till stor del via de kommunala och fristående skolhuvudmän som ingår i samverkansorganet PUD (Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna). Denna attraktiva utbildningsform (arbete kombinerat med studier) har också resulterat i en breddad rekrytering från nya kategorier av studenter.

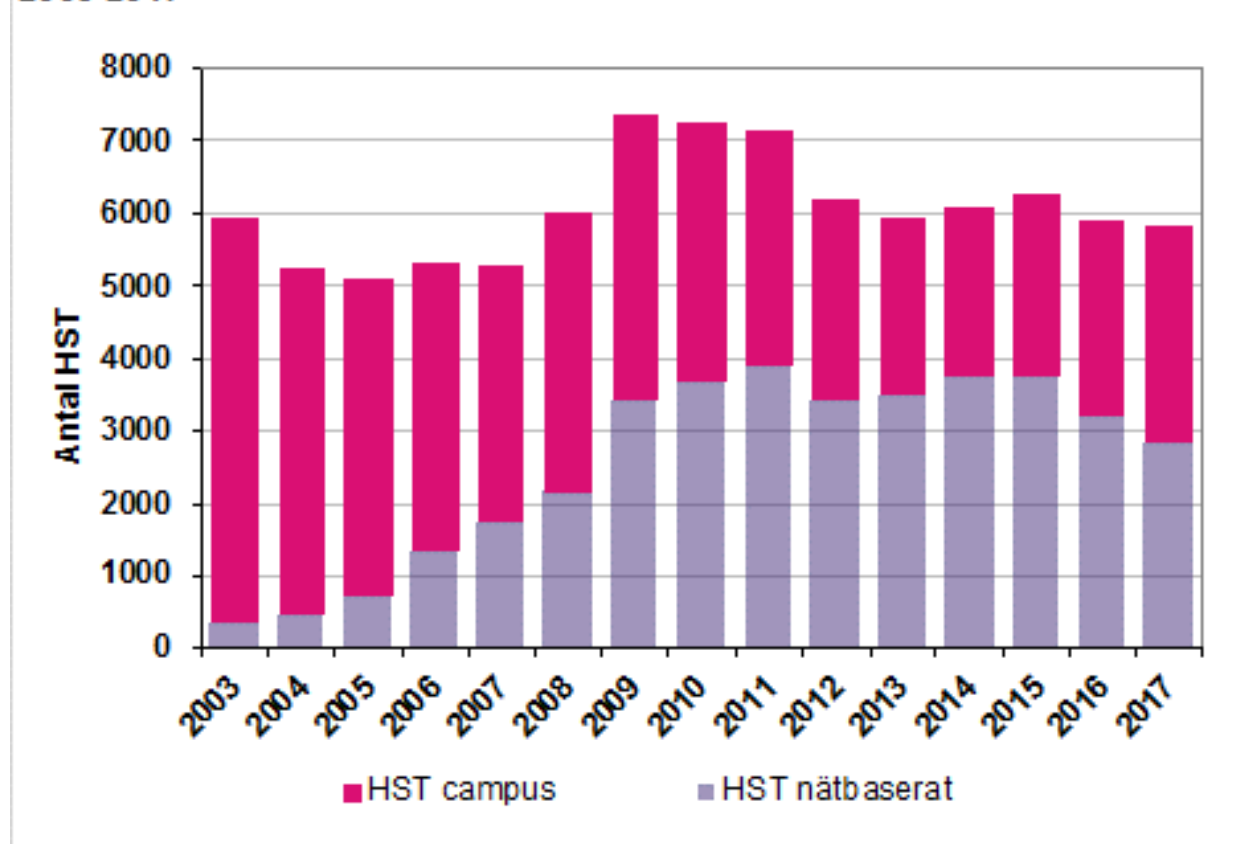
Underlaget för studentrekryteringen till kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) är gott och ett femtontal programnybörjare utöver den stipulerade utbyggnaden har antagits.

Sjuksköterskeutbildningen har rekryterat över 50 studenter fler än den nivå som stipulerades i regleringsbrevet. Detta kompenserar för tidigare års missade mål inom vårdutbildningarna. Barnmorskeutbildningen överträffar även den målet i och med att programstart genomförs två

gångar per år från och med 2017. En nystartad specialist-sjuksköterskeinriktning mot demensvård har attraherat många studenter och tillsammans med inriktningarna mot vård av äldre och distriktssjuksköterska når Högskolan väsentligen målet även för antalet specialistsjuksköterskenybörjare 2017.

Att en mycket stor volym vårdstudenter har rekryterats under 2017 sätter press på Högskolans samverkan med landsting och kommuner kring den verksamhetsförlagda utbildningen (vfu). I samverkan implementeras nu en vfu-handledarmodell som både är ett nytt pedagogiskt grepp för högre utbildningskvalitet och för effektivisering i vfu.

Diagram 1. Antal helårsstudenter, campus respektive nätbaserad utbildning, 2003-2017

Tabell 4: Antal programnybörjare, helårsstudenter och examina för högskoleingenjörs- samt vissa vård- och lärarutbildningar 2015-2017 Källa: Ladok

	2015		2016		2017	
	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)
Högskoleingenjörsutbildning						
Programnybörjare 2)	95	20 / 80	72	29 / 71	70	30 / 70
Helårsstudenter	197	25 / 75	187	28 / 72	192	28 / 72
Examina	52	27 / 73	37	21 / 79	34	38 / 62
Sjuksköterskeutbildning						
Programnybörjare 1) 2)	223	86 / 14	232	90 / 10	288	89 / 11
Helårsstudenter 1)	422	88 / 12	487	88 / 12	544	90 / 10
Examina	115	89 / 11	114	89 / 11	110	87 / 13
Specialistsjuksköterskeutbildning						
Programnybörjare 2)	25	100 / 0	46	93 / 7	75	93 / 7
Helårsstudenter	47	94 / 6	37	98 / 2	44	96 / 4
Examina	51	92 / 8	48	92 / 8	26	96 / 4
Barnmorskeutbildning						
Programnybörjare 2)	26	100 / 0	19	100 / 0	40	100 / 0
Helårsstudenter	31	100 / 0	28	100 / 0	40	100 / 0
Examina	18	100 / 0	21	100 / 0	19	100 / 0
Förskolläraryrket						
Programnybörjare 2)	61	93 / 7	100	92 / 8	101	92 / 8
Helårsstudenter	183	94 / 6	238	94 / 6	266	93 / 7
Examina	-		23	96 / 4	53	98 / 2
Grundläraryrket, F och åk 1-3						
Programnybörjare 2)	106	88 / 12	73	89 / 11	83	94 / 6
Helårsstudenter	290	92 / 8	268	93 / 7	246	94 / 6
Examina	18	67 / 33	42	98 / 2	68	98 / 2
Kompletterande pedagogisk utbildning						
Programnybörjare 2)	34	71 / 29	34	71 / 29	38	66 / 34
Helårsstudenter	14	71 / 29	39	64 / 36	45	63 / 37
Examina					22	68 / 32
Ämnesläraryrket, gymnasieskolan						
Programnybörjare 2)	168	71 / 29	214	72 / 28	176	70 / 30
Helårsstudenter	247	76 / 24	322	73 / 27	382	76 / 24
Examina	-		16	56 / 44	26	81 / 19

Anm 1) Hösten 2015 motsvarar 30 av programnybörjarna (motsv. 13,67 hst) en uppdragsutbildning mot Landstinget Dalarna. Motsvarande antal för 2016 är 28,3 hst och för 2017 28,1 hst.

Anm 2) Antal programnybörjare 2017 är hämtade från Högskolans ledningsinformation (Diver) som beaktar antal avhopp under terminen, något som inte hanteras inom ramen för Ladok 3

Utbildning på campus och nät

Högskolan Dalarna har en nationellt sett hög andel nätbaserad utbildning, och även vissa utbildningar som formellt är campusförlagda går att följa på nätet. Andelen nätbaserad utbildning där studenterna väljer att enbart studera i realtid på nätet har dock minskat från 54 % 2016 till 53 % 2017 (diagram 1).

Räknat i antal individer som studerar vid Högskolan läser drygt två av tre studenter minst en nätbaserad kurs.

Bland utbildningsprogrammen utgör andelen nätbaserad utbildning 30 % (1 148 hst), en minskning med 7 procentenheter (-149 hst) jämfört med 2016. Minskningen beror dels på formell omklassificering av vissa program, dels på omfördelning till stora campusprogram inom vård och skola. Andelen nätbaserad utbildning bland fristående kurser är väsentligt högre, nämligen 85 % (1 668 hst) vilket är en oförändrad andel från 2016.

Tabell 5: Antal avlagda examina 2015-2017 Källa: Ladok

Examenskategori	2015		2016		2017	
	Totalt	Kvinnor/män (%)	Totalt	Kvinnor/män (%)	Totalt	Kvinnor/män (%)
Yrkesexamina						
Barnmorskeexamen	18	100 / 0	21	100 / 0	19	100 / 0
Specialistsjuksköterskeexamen	51	92 / 8	48	92 / 8	26	96 / 4
Lärarexamen	234	77 / 23	277	77 / 23	306	81 / 19
Högskoleingenjörsexamen	52	27 / 73	37	19 / 81	34	38 / 62
Sjuksköterskeexamen	115	89 / 11	114	89 / 11	110	87 / 13
Socionomexamen	42	95 / 5	54	94 / 6	45	91 / 9
Summa	512		551		540	
Generella examina						
Masterexamen	11	27 / 73	9	0 / 100	13	31 / 69
Magisterexamen	103	71 / 29	104	71 / 29	114	81 / 19
Kandidatexamen	581	65 / 35	464	62 / 38	411	64 / 36
Social omsorgsexamen	2	100 / 0	1	100 / 0		
Högskoleexamen	63	24 / 76	64	35 / 65	60	43 / 57
Yrkehögskoleexamen	2	50 / 50				
Summa	762		642		598	
Samtliga examina	1 274	66 / 34	1 193	67 / 33	1 138	71 / 29

Antal avlagda examina

Antalet avlagda examina under var 1 138 under 2017, vilket är en minskning med 4,6 % (-55 st.) jämfört med 2016 (tabell 5). Huvuddelen av minskningen hänförs till generella examina. Antalet examina på avancerad nivå har ökat med 3 % (10 st.) medan antalet examina på grundnivå har minskat med 7 % (-65 st.) vid en jämförelse med föregående år. Antalet yrkesexamina minskar med 2 % (11 st.) medan generella examina minskar med 7 % (-44 st.). Andelen examina på avancerad nivå utgör 29 % medan andelen yrkesexamina motsvarar 48 % av totalt antal examina.

Antalet lärarexamina ökar med 10 % (29 st.) från 2016 till 2017. Ökningen bör dock tolkas försiktigt, eftersom lärarutbildningsreformen 2011 inte hade slagit igenom fullt ut 2016.

Medelåldern vid uttag av examina är 32 år och andelen män är 29 % (2016: 33 %). Medelåldern är ganska stabil över åren, men andelen kvinnor bland dem som tar ut examen har ökat två år i rad. Det beror huvudsakligen på det ökade antalet lärarexamina där kvinnliga studenter är i stor majoritet i utbildningsprogrammen. Antalet dubbla examina är 134, 10 % lägre än 2016 (-15 st.), något som bland annat beror på det minskade antalet sjuksköterskor som tar ut dubbla examina. Sedan några år är det endast barnmorskor, specialistsjuksköterskor, sjuksköterskor och socionomer som har möjlighet att ta ut både en yrkesexamen och en generell examen. Den generella examen behövs inte för att bli behörig till forskarstudier utan det räcker med en yrkesexamen på avancerad nivå, något som kan göra att studenten inte längre är lika intresserad av dubbla examina.

Övriga utbildningsfrågor

Kvalitetsförstärkning

Den särskilda höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning som angavs i regleringsbrevet ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder.

Kvalitetsförstärkande åtgärder inom det samhällsvetenskapliga området har i huvudsak använts till att lägga mer lärarresurser per kurs än vad som annars hade varit möjligt. För studenterna har det inneburit mer kontakttid med lärare, främst i form av fler lärarledda övningstillfällen och seminarier.

Inom humaniora och språk har resurserna i huvudsak använts till att stödja studenternas skrivande, framför allt examensarbeten, fortsatt under året med workshops, grupphandledning och SI (supplementary instruction).

För att ytterligare stärka kvalitet och samarbete kring sjuksköterskestudenters vfu i kliniska verksamheter har Landstinget Dalarna och Högskolan Dalarna tillsammans beslutat att arbeta för en gemensam handledningsmodell, utifrån det s.k. "peer learning"-konceptet. Peer learning är en "studentaktiverande" modell där samarbete, reflektion och kommunikation mellan studenter är i fokus, med handledaren som ett stöd och bollplank. Det är en handledningsmodell på frammarsch runtom i landet och positiva erfarenheter har rapporterats från såväl studenter som klinisk verksamhet/handledare.

Arbetet kring denna modell inleddes med en pilotstudie under höstterminen 2017.

Bedömning av reell kompetens

Under året har Högskolan fortsatt arbetet med att utveckla effektiva metoder för bedömning av reell kompetens. En samordnare för validering rekryterades tidigt under året, som inledningsvis har kartlagt de strukturer som redan finns vid Högskolan gällande bedömning av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande. Högskolan Dalarna har också ansökt om och fått beviljat projektmedel från UHR. Medlen ska dels täcka deltagande i tre delprojekt vid UHR, dels driva ett projekt i syfte att ta fram en varaktig struktur vid Högskolan Dalarna. En projektgrupp har bildats, som under det kommande året kommer att utökas då arbetet blir mer intensifierat. För utökat samarbete mellan lärosäten har Nätverk Norrland bildats, där Högskolan Dalarna ingår. Medarbetare har deltagit i seminarier, konferenser, studiebesök till Finland och Skottland med mera, med fokus på validering. Högskolan Dalarna har även förberett en ansökan om att få bedriva Skolverkets uppdragskurs "Validering i praktiken" under 2018. En medarbetare vid Högskolan Dalarna ingår i Valideringsdelegationens expertgrupp.

Studentinflytande

Studentinflytande är en viktig del av Högskolans kvalitetsarbete och det finns platser för studentrepresentanter i alla de beredande och beslutande organ som har betydelse för utbildningarna och studenternas situation. Dalarnas studentkår och dess studentombud ansvarar för rekryteringen och tillsättningen av studentrepresentanter. Även studentkårens sektioner, som alla är kopplade till

ett program eller utbildningsområde, arbetar med utbildningsbevakning och för ett ökat inflytande för de studenter de representerar. 2017 har studentkåren arbetat mer aktivt med att koppla dessa sektioner till de olika nämnduppgifterna. Ett ökat utbud av föreningar inom studentkåren har gjort att det blivit enklare att finna intresserade personer till olika uppdrag.

Den senaste studentenkäten vittnar om att studenterna i mångt och mycket är nöjda med inflytandet inom Högskolan Dalarna. Dock visar den att kursadministrationen på Högskolan kan bli bättre. Projektet ”Studentens väg” genom utbildningen identifierar utvecklingsområden och arbetar med dessa. Studentrepresentanterna har också en positiv och samstämd bild kring sina uppdrag. De känner att Högskolan tar deras åsikter på allvar och är inte rädda för att framföra eventuella synpunkter på utbildningarna, vilket säkerställer att god kvalitet hålls.

En viktig del av kvalitetsarbetet, där studenternas medverkan är en förutsättning, är arbetet med kursutveckling som bland annat sker genom studenternas kursvärderingar. Dessa utgör grund för de mer omfattande kursvärderingar som görs av kursansvariga. Tidigare uppföljningar av hur rutinerna för kursvärdering följs har visat att de i huvudsak fungerar men att det fanns brister i hur sammanställningarna gjordes tillgängliga för de studenter som läst eller kommer att läsa kursen. Det har även visat sig att alla kurser inte utvärderats. För att säkerställa att så sker implementerades under 2015 ett nytt system för genomförande av kursvärderingar och kursutvärderingar med målsättningen att studenternas synpunkter bättre ska kunna tas till vara och lagkraven uppfyllas. Det är Dalarnas Studentkårs uppfattning att systemet inte är helt felfritt, men att det är på god väg att bli ett gott verktyg för återkoppling till studenterna. Studentkåren får även samtliga kursutvärderingar sända till sig per mail. Svarefrekvensen förblir dock måttlig.

Fyra representanter från Studentkåren deltog i Utbildnings- och forskningsnämndens internat i januari. Internatet innefattade utbildning och diskussioner om nämndernas uppdrag och kvalitetsarbetet vid Högskolan. Deltagarna fick kunskap om sitt uppdrag och Högskolan som helhet samtidigt som de fick möjlighet att utbyta erfarenheter och stärka sitt kontaktnät mot både studentkårens och Högskolans personal.

Högskolestyrelsen beslutade i juni 2016 att Dalarnas studentkår under de kommande tre åren fortsatt ska vara studentkår vid Högskolan Dalarna. Ett avtal finns upprättat

mellan Högskolan och Dalarnas studentkår om samarbete inom Högskolans verksamhetsområde som gäller till och med juni 2019. I avtalet regleras respektive parts åtagande avseende bland annat studentinflytande, utbildningsbevakning, studiesociala och hälsobefrämjande åtgärder, samt internationella åtgärder.

Insatser för information och vägledning inom lärarutbildningen

Vid Högskolan finns resurser för information och vägledning om lärarutbildning både inom avdelningen för studentenservice och akademien Utbildning, hälsa och samhälle. En studievägledare arbetar på heltid med frågor om lärarutbildning. Dessutom har en av lärarutbildningens utbildningsledare ett särskilt ansvar för information och vägledning inom lärarutbildningsområdet.

Utöver nämnda resurser för information och vägledning finns programansvariga anställda för respektive lärarprogram, totalt 2,25 tjänster. Informations- och vägledningssatsarna sker i första hand via fysiska möten, telefon, e-post och lärarprogrammets respektive webbsidor. Ytterligare en resurs för information och vägledning av lärarstudenter är en heltidsanställd studieadministratör särskilt för de fem lärarprogrammen.

Det förekommer också riktade insatser i form av Öppet hus för gymnasieelever och deltagande på utbildningsmässor. För detta arbete skapas olika former av marknadsföringsmaterial som exempelvis programblad och foldrar. Inom lärarutbildningskansliet finns också ett ansvar för att informera om lärarutbildningen via Högskolans externa webbsidor, lärplattformen Fronter/Learn och den elektroniska utbildningskatalogen.

Under 2017 har särskilda åtgärder vidtagits för att marknadsföra förskolläro- och grundlärarprogrammen där Högskolan har ett särskilt uppdrag att utvidga studentvolymen. Högskolan har därför särskilt marknadsfört dessa utbildningar via Facebook och Instagram bland potentiella studenter i åldrarna 19-35 bosatta i Dalarna och angränsande län.

Införandet av lärar- och förskollärolegitimation har gjort att behovet av information och vägledning för verkssamma lärare ökat markant. Förutom ovan nämnda resurser finns även inom PUD-kansliet en heltidsanställd administratör som samordnar och vägleder verkssamma lärare som tar del av Högskolans stora utbud av kurser

inom Lärarlyftet II. Högskolan har också särskilda resurser för validering och tillgodoräkning.

Informationsinsatserna kring Högskolans breda utbud av lärar- och förskolläraryt utbildning liksom lärarfortbildning samordnas inom lärarutbildningskansliet som ständigt uppdaterar dimensioneringen av olika examina, inriktningar och ämneskombinationer för att svara mot studenternas söktryck och arbetsmarknadens behov.

Kompletterande utbildning för utländska akademiker

Lärosätet har erbjudit högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning för ekonomer och för systemvetare. Under våren arbetade lärosätet med form och innehåll i utbildningarna, samt struktur för annonsering, urval, antagning, registrering och annan studieadministration. Externa kontakter gjordes med regionala aktörer som Arbetsförmedlingen, för att bedöma behov och som stöd i rekrytering. Utbildningarna är uppbyggda som ettåriga program med två obligatoriska kurser och därtill valbara kurser inom respektive ämnesområde. För varje student skapas en individuell studieplan och studenten läser kurser tillsammans med befintliga programstudenter för att få en naturlig integrering. Utbildningarna annonserades första gången för intag hösten 2017 och hade 22 sökande, 2 antagna och en som påbörjade och nu bedriver studier på ekonomutbildningen, och 4 sökande varav ingen behörig till systemvetare.

Erfarenheter efter första halvåret är främst att det tog mycket tid i anspråk att skapa klarhet i förutsättningarna för utbildningen och därmed hur innehåll och strukturer skulle byggas upp. Det resulterade i att tiden för annonsering blev kort, vilket resulterade i få ansökningar. Bland de sökande saknade många behörighet.

Hösten 2017 togs nya kontakter med regionala aktörer, såsom Arbetsförmedling och Företagarna, för att marknadsföra och diskutera utbildningarna. Det framkommer att det finns ett stort behov hos företagen att anställa inom dessa branscher och att det finns personer som borde vara intresserade av utbildningarna. Den största begränsningen är att det är långa väntetider för att läsa svenska (behörighetskrav). Utifrån en bedömning av att det är ett bra upplägg på utbildningarna med integrering med be-

fintliga program och att det finns en efterfrågan på arbetsmarknaden, har utbildningarna annonserats på nytt för intag vårterminen 2018, med två behöriga sökande på varje utbildning.

Disciplinärenden

Disciplinnämnden utreder och beslutar i de ärenden där en student misstänks för att ha vilselett när studieprestation skulle bedömas, stört verksamheten eller utsatt annan student eller arbetstagare för trakasserier.

Disciplinnämnden har under 2017 haft 9 sammanträden (2016: 13) där studentrepresentation funnits vid samtliga. 39 ärenden har anmälts under året (2016: 46 st.). Beslut har fattats i 48 ärenden, varav disciplinnämnden fattat beslut i 29 ärenden. I 19 ärenden har rektor fattat beslut i samråd med lagfaren ledamot. Den genomsnittliga handläggningstiden har under året varit 13 veckor (2016: 9 veckor). Under 2017 har fyra beslut överklagats till högre instans. Förvaltningsrätten har inte i något av dessa fall ändrat Högskolans beslut.

De beslut som fattats i disciplinärenden under 2017 har inneburit att 22 studenter stängts av (2016: 31) och 5 studenter har varnats (2016: 1). För 28 individer har ärendet skrivits av (2016: 24 individer). Av besluten om avstängning, avser 15 plagiering (2016: 25) och 7 avser annat slag av fusk såsom fuskklappar och otillåtet samarbete (2016: 6). I inget fall har någon student stängts av på grund av störande av verksamheten (2016: -).

Internationalisering och internationell mobilitet

Studieavgifter för tredjelandsstudenter

Högskolan har 2017 haft 1,15 heltidstjänster som specifikt har arbetat med rekrytering och administrativt stöd för avgiftsskyldiga studenter som studerar vid Högskolan. Under 2017 registrerades 104 avgiftsskyldiga studenter, varav 32 % kvinnor en ökning jämfört med 2016 (95 studenter, varav 25 % kvinnor). Högskolan administrerade stipendier för 17 studenter, varav 24 % kvinnor, en minskning från 2016 då vi hade 29 stipendiater, varav 31 % kvinnor. Antalet inresande tredjelandsstudenter inom utbytesprogram minskade något under 2017, 27 studenter varav 62 % kvinnor, att jämföra med 29 studenter under 2016 (tabell 6).

Tabell 6: Antal studieavgiftsskyldiga studenter 2015–2017

Källa: Ladok (stipendier: HDa beslut)

	Antal registrerade studieavgiftsskyldiga studenter				varav stipendiater 1)				Tredjelandstudenter som deltagit i utbildning inom utbytesprogram			
	2015	2016	2017	Kvinnor/män (%)	2015	2016	2017	Kvinnor/män (%)	2015	2016	2017	Kvinnor/män (%)
Grundnivå	16	30	33	48 / 52		1	-		18	27	27	62 / 38
Avancerad nivå	33	65	75	23 / 67	22	28	17	24 / 76	14	2	-	
Summa 2)	49	95	104	32 / 68	22	29	17	24 / 76	32	29	27	62 / 38

Anm 1) Antalet stipendier är redovisat i enlighet med återrapportering till UHR, endast första årets beviljande rapporteras

Anm 2) Några studenter läser 2017 både på grundnivå och avancerad nivå men summa-raden räknar antalet individer

Den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på Högskolans övriga verksamhet.

Studieavgiftsreformen har sedan införandet 2011 haft både positiva och negativa effekter på Högskolans verksamhet. Liksom tidigare år medför arbetet med studieavgifter merarbete i form av extra administration och manuellt arbete. Högskolan fortsatte under 2017 satsningen på personlig och proaktiv kommunikation med internationella sökande, vilket har lett till att de sökande som börjar studera vid Högskolan har mer realistiska förväntningar på vad de kan förvänta sig under studietiden i Dalarna.

Rekryterings- och kommunikationsåtgärder för att attrahera internationella sökande till Högskolans engelskspråkiga utbildningar fortsätter. Ekonomiskt går den avgiftsfinansierade verksamheten med ett överskott om ca. 700 tkr under 2017, efter att tidigare år ha gått med underskott.

Den studieavgiftsfinansierade verksamheten är fortfarande en förhållandevis liten del av Högskolans totala verksamhet, med blygsam påverkan på verksamheten i stort. De betalande studenterna är koncentrerade till några få områden, och har där avsevärd betydelse för utbildningarna – till exempel skulle Högskolans utbildningar inom solenergiområdet knappast vara bärkraftiga utan betalande studenter.

Samarbetet med Migrationsverket

Högskolan har under 2017 fortsatt kontakterna med Migrationsverkets studerandeenhet i Örebro och det fungerar bra. Handläggningstiderna är fortsatt problematiska och under 2017 har ytterligare problem uppstått för studenter som har svenskt uppehållstillstånd (UT) för studier och som åker på utbytesstudier – det visar sig att deras svenska UT dras in vid utbytesstudierna, vilket medför svårigheter att återkomma och avsluta studierna vid Högskolan Dalarna. Forum för Internationalisering och Svenska Institutet har involverats och förhoppningen är att det kommande studerandedirektivet ska underlätta för studenterna. Problemen med långa handläggningstider hos Migrationsverket drabbar även doktorander och anställda från länder utanför Europa. Migrationsverket bjöd 2017 liksom tidigare in samtliga lärosäten till diskussion för att gå igenom arbetsprocesser samt informera om planerade förbättringar som skulle göra handläggningstiden snabbare för studentärenden.

Utbytesavtal

Högskolan har 188 avtal inom Erasmus+ (jämfört med 183 under 2016) och 12 bilaterala samarbetsavtal utanför Europa. Högskolan bedriver internationell samverkan genom andra typer av avtal, bland annat i Nepal, Uganda och Bangladesh samt nätbaserat samarbete, speciellt inom språkutbildningarna. Inom informatik fortsätter programsamarbete med JUFÉ, (Nanchang, Kina). Högskolan har två Erasmusplus-ICM samarbeten, med Bosnien-Hercegovina och Algeriet. Högskolan har under 2017 inga SIDA-finansierade Linnaeus-Palme samarbeten.

Inresande studenter

Under 2017 kom 336 internationella studenter, varav 66 % kvinnor, genom utbytesavtal (jmf 341 studenter varav 60 % kvinnor 2016). Till dessa ska läggas internationella studenter i program och fristående kurser på campus samt studenter i utlandet som studerar nätbaserat vid Högskolan Dalarna (tabell 7).

Utresande studenter och personal

Enligt Högskolans strategiska mål ska den internationella rörligheten bland studenter och personal öka. Antalet utresande avtalsstudenter på teoretiska studier är stabilt, 50 studenter år 2017, jämfört med 51 st. 2016. Studenter som gör en utlandspraktikperiod inom Erasmus+ minskar till 30 (2016: 36), varav nio inom sjuksköterske- och barnmorskeutbildning som har gjort sin vfu i Uganda och Nepal. Högskolan vidtar olika åtgärder för att öka den internationella rörligheten, däribland omfördelning av resurser och ökad vägledning tidigt i utbildningen.

Personalutbyte inom Erasmus+ stipendieprogram ökar 2017 till 75 (52 deltagare 2016). Utbytet har också omfördelats så att fler inom teknisk-administrativ personal har deltagit i Erasmus+ under 2017. Antalet lärare som deltog i lärarmobilitet i undervisningssyfte ökar till 27 (2016: 16) (tabell 8).

Högskolan Dalarna har under verksamhetsåret 2017 deltagit i projektet "Det akademiska värdet av mobilitet" som universitets och högskolerådet (UHR) genomför på uppdrag av regeringskansliet 2016-2018. Projektets huvudsyfte är att öka antalet studenter som väljer att läsa delar av sin utbildning utomlands. För Högskolan innebär det främst att utveckla en modell för hur internationalisering kan integreras i kurser och kursmål. Syftet med modellen är primärt att öka graden av internationalisering på hemmaplan för att sekundärt öka studenternas intresse för internationella studier.

Tabell 7: Inresande studenter i utbytesprogram 2015-2017 Källa: Ladok

Utbytesprogram	2015		2016		2017	
	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)
Erasmus	295	64 / 36	294	64 / 36	309	65 / 35
Nordplus	1	100 / 0				
Bilaterala avtal	23	83 / 17	25	63 / 37	27	70 / 30
Linnaeus-Palme	4	50 / 50	2	50 / 50		
Science without Borders	6	0 / 100	2	0 / 100		
Utlandspraktik 1)	5	60 / 40	12	60 / 40	1	100 / 0
Nätbaserade	8	13 / 83	6	17 / 83		
Summa	342	62 / 38	341	60 / 40	337	66 / 34

Anm 1) Studenter redovisas som inresande det år de påbörjat utbytet om detta går över kalenderårsskiftet

Tabell 8: Utresande studenter i utbytesprogram 2015-2017 Källa: Ladok (MFS: HDa-beslut)

Utbytesprogram	2015		2016		2017	
	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)
Erasmus	35	63 / 37	26	59 / 41	32	59 / 41
Minor Field Studies	3	67 / 33	2	100 / 0	2	100 / 0
Bilaterala avtal	22	55 / 45	21	33 / 67	16	44 / 56
Linnaeus-Palme			2	100 / 0		
Utlandspraktik 1)	22	59 / 41	36	56 / 44	31	61 / 39
Summa	82	60 / 40	87	53 / 47	81	58 / 42

Anm 1) Studenter redovisas som utresande det år de påbörjat utbytet om detta går över kalenderårsskiftet

FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Forskningen vid Högskolan Dalarna koncentreras i enlighet med föregående forskningsstrategier i sex profilområden: Energi, skog och byggd miljö, Hälsa och välfärd, Komplexa system – Mikrodataanalys, Interkulturella studier, Stålförning och ytteknik samt Utbildning och lärande. För att främja långsiktighet har under 2017 en ny modell för intern fördelningen av Högskolans forskningsanslag införts, vilken innebär att forskningsprofilerna erhåller medel för tre år (istället för som tidigare ett år).

Under året har även två nya tillstånd för att bedriva utbildning på forskarnivå erövrats: *Hälsa och välfärd med inriktning mot evidensbaserad praktik* samt *Pedagogiskt arbete*. Med dessa examensrätter har följt ett intensivt arbete med att bygga ut infrastrukturen kring såväl högskolans forskarutbildningar som forskningen som helhet.

I övrigt har fokus under året legat på den fortlöpande forskningsverksamheten, inklusive färdigställandet av externa forskningsansökningar, nationellt och internationellt konferensdeltagande, vetenskapliga publiceringar och internationellt forskningssamarbete. För att öka kvaliteten och spårbarheten samt öka möjligheten till analyser av utfallet av externa forskningsansökningar har en delvis ny, högskoleövergripande process tagits fram.

Just frågor om extern forskningsfinansiering och öppen vetenskap – inklusive forskningskommunikation, öppen tillgänglighet och behovsdriven forskning ('impact') – har särskilt uppmärksammats under 2017, detta för att relevansgöra och kvalitetshöja forskningen. Workshops för personalen på dessa teman har genomförts och en ny intern process för att förenkla "open-access-publicering" har framarbetats.

Därtill har forskningssamverkan med aktörer inom näringsliv, offentlig sektor, och frivillig sektor fortsatt. Med dessa aktörer har bland annat långsiktiga, mer systematiska samverkansmodeller diskuterats.

Forskning

Forskare vid Högskolan Dalarna publicerade 254 refereegranskade vetenskapliga artiklar under 2017, vilket utgör en ökning med 27 % (54 st.) vid en jämförelse med 2016 (tabell 9). Samtliga övriga publikationstyper minskar dock, så att totalen minskar med 8 % (42 st.). Andelen refereegranskade artiklar av den totala publikationsvolymen har ökat från 39 % 2016 till 54 % 2017. Ökningen kan hänföras till publiceringsstrategiskt arbete.

Tabell 9: Antal publikationer 2015–2017

Källa: DiVA

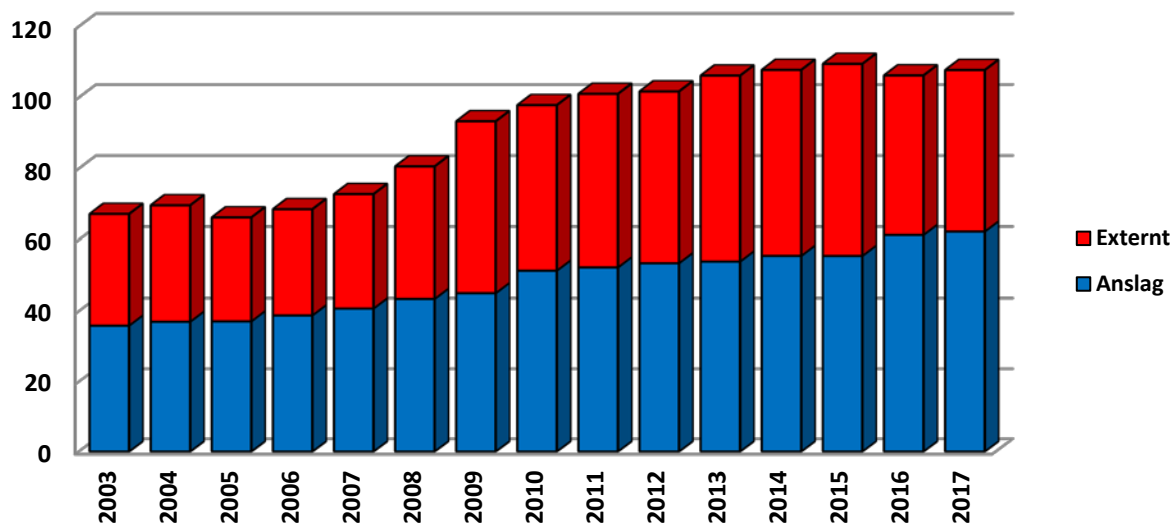
	2015*	2016*	2017
Artiklar (refereegranskade)	210	200	254
Böcker	10	9	6
Kapitel i bok, del av antologi	90	65	56
Konferensbidrag (refereegranskade)	137	114	75
Konferensbidrag (övriga)	48	56	37
Rapporter	44	22	10
Övriga artiklar	33	50	36
Summa	572	516	474

Anm * Uppgifterna för 2015-2016 har delvis justerats retroaktivt p.g.a. att ytterligare publikationer för perioden har rapporterats i efterhand. Omfattande datastämning har också genomförts i DiVA.

Erfarenhetsmässigt sker alltid viss retroaktiv inrapportering av publikationer, varför volymen för 2017 troligen kommer att öka något. Dock har siffrorna för 2016 minskat sedan ÅR2016, vilket beror på datastämning i DiVA.

De totala intäkterna för forskning, inklusive uppdragsforskning, omfattar 107,7 mnkr vilket är en ökning med 1,4 % (1,5 mnkr) jämfört med 2016 (diagram 2). Anslagsintäkterna ökade med 0,9 mnkr, och den externa finansieringen ökade med 0,6 mnkr.

Diagram 2: Totala intäkter forskning 2003-2017. Källa: Agresso

Andelen externfinansiering är oförändrat 42 %. Bidragsintäkterna utgör 82 % av de totala externa forskningsintäkterna. De externa bidragen kommer från såväl nationella som regionala finansiärer. Uppdragsforskningen har

en volym på 2,7 mnkr vilket är en minskning med 1,3 mnkr (-32 %) jämfört med 2016. Diagram 2 visar de totala intäkterna, fördelade på anslag respektive externa medel under perioden 2003-2017.

Tabell 10: Antal i forskarutbildning fördelat på forskningsämnesområde och kön 2015-2017

Kategori	2015	2016	2017									
			Hum-Samhällsvet		Medicin hälsovet		Teknik-Naturvetenskap		Lantbruksvet		Summa	
			Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Doktorand	52	47	9	2	5		10	13	1		25	15
Adjunkt	18	14	5	2				1			5	3
Övrigt 1)	2	1	5		1	1					6	1
Totalt	72	62	19	4	6	1	10	14	1		36	19
Summa	72	62	23		7		24		1		55	

Uppgifterna avser läget per 31 december.

Anm 1) Annan anställning samt företags-, kommun- och landstingsdoktorander antagna vid Högskolans forskarutbildningar

Utbildning på forskarnivå

Högskolan Dalarna har sedan 2012 examensrättighet på forskarnivå inom området Mikrodataanalys inom vilket forskarutbildningsämnet Mikrodataanalys är inrättat. Högskolan tilldelades under 2017 examensrättigheter på forskarnivå inom områdena Hälsa och välfärd med inriktning evidensbaserad praktik och Pedagogiskt arbete inom vilka forskarutbildningsämnena Vårdvetenskap respektive Pedagogiskt arbete har inrättats under året. Under 2017 har en doktorsexamen och en licentiatexamen utfärdats, båda inom Mikrodataanalys.

Under hösten 2017 antogs 14 nya doktorander, varav tre till forskarutbildningen i Mikrodataanalys, fem till Hälsa och välfärd med inriktning evidensbaserad praktik och sex till Pedagogiskt arbete. Åtta av dessa har flyttat över från annat lärosäte och sex har annan arbetsgivare än Högskolan Dalarna.

Tjugoen forskarstuderande är registrerade på Högskolans egna forskarutbildningar vilket är en ökning med 11 (110 %) jämfört med 2016. Ökningen är hänförlig till Högskolans båda nya examensrättigheter inom forskningen. Ytterligare två antogs 2017 för studiestart 2018.

Förutom den egna forskarutbildningen har Högskolan Dalarna ett antal anställda i forskarutbildning som är inskrivna vid annat lärosäte. Vid utgången av 2017 deltog totalt 55 anställda i forskarutbildning, varav 65 % kvinnor (2016: 61 %) (tabell 10). Jämfört med 2016 innebär det en minskning med 7 personer (-11 %).

En majoritet av de anställda forskarstuderande återfinns inom det tekniskt/naturvetenskapliga forskningsämnesområdet, 44 % (2016:48 %). Därefter kommer humaniora/samhällsvetenskap med 42 % (2016:42 %). Restande forskarstuderande finns inom medicin och hälsovetenskap förutom en inom lantbruksvetenskap. Totalt antal nyantagna doktorander under 2017 var 11 jämfört med 8 under föregående år, vilket innebär en ökning med 27 %. Andelen kvinnor bland de nyantagna är knappt 64 % vilket är i stort sett samma nivå som 2016.

Förutom Högskolans egna anställda i forskarutbildning finns även sju kommundoktorander och fyra företagsdoktorander affilierade med Högskolan Dalarna. Detta är en minskning med åtta individer (-42 %) jämfört med 2016 då Högskolan hade tolv kommundoktorander och

sju företagsdoktorander. Minskningen beror till stor del på att flera av kommundoktoranderna har överflyttats till Högskolans egen forskarutbildning. Högskolan har sedan hösten 2017 sex antagna till de båda nya forskarutbildningsrättigheterna i form av kommun-, landstings- och företagsdoktorander. Av dessa är fem kvinnor (83 %) och en man (17 %). Totalt är således 66 doktorander affilierade med Högskolan Dalarna jämfört med 81 under 2016, en minskning på 19 %. Denna minskning beror huvudsakligen på att flera är tjänstlediga och sjukskrivna under 2017, dessutom finns några avhopp efter licentiatexamen.

För att summera:

- 21 doktorander är inskrivna vid Högskolans egna forskarutbildningar
 - 15 av dessa är anställda vid Högskolan.
 - 6 av dessa har annan arbetsgivare.
- 51 doktorander är affilierade med Högskolan Dalarna men inskrivna vid annat lärosäte.
 - 40 av dessa är anställda vid Högskolan.
 - 11 av dessa har annan arbetsgivare.

Under 2017 har 14 anställda forskarstuderande (varav åtta kvinnor) avlagt doktorsexamen, en (8 %) mer än under vart och ett av åren 2014-2016. Av dessa var 57 % kvinnor, jämfört med 46 % under 2016. Den genomsnittliga nettostudietiden för doktorsexamen har ökat något och utgjorde 4,5 år under 2017 jämfört med 4,2 år under föregående år. Den genomsnittliga nettostudietiden för doktorsexamen var för kvinnor 4,6 år och för män 4,3 år jämfört med 4,1 år respektive 4,3 år under 2016.

Fyra forskarstuderande (varav två kvinnor) har avlagt licentiatexamen jämfört med sex licentiatexamina under 2016. Den genomsnittliga nettostudietiden för licentiatexamen utgjorde 2,4 år (2,9 år för kvinnor och 1,9 år för män). Det totala antalet examinerade är relativt litet varför de årliga medeltalen för nettostudietiden är känsliga för enstaka avvikande värden.

Förutom de 14 redovisade doktorsexamina enligt ovan har även en anställd (kvinna) avlagt doktorsexamen vid utländskt lärosäte. Förutom de fyra redovisade licentiatexamina enligt ovan har en företagsdoktorand (kvinna) och en kommundoktorand (man) avlagt licentiatexamen.

Vetenskaplig informations- försörjning och Open Access

Högskolan Dalarna ska vara drivande i arbetet med öppen vetenskap genom att medverka till öppen publicering av forskningsresultat och forskningsdata. Öppen publicering av forskningsresultat innebär en omställning från ett låst prenumerationssystem för vetenskapliga tidskrifter till ett öppet publiceringssystem. Arbetet med omställningen sker i samverkan med övriga lärosäten, forskningsfinansiärer och aktörer på nationell och internationell nivå.

Högskolan Dalarna rekommenderar forskare och doktorander att publicera med öppen tillgång, Open Access

(OA). Biblioteket informerar om och ger vägledning i OA-publicering i seriösa och kvalitetssäkrade tidskrifter samt publicering i DiVA, högskolans publiceringssystem. Högskolan avsätter medel för OA-publicering.

På högskolan finns en DAU (Data Access Unit) – en samlad funktion för att stödja forskare i att hantera och öppet tillgängliggöra forskningsdata. Högskolans DAU består av personal från biblioteket, arkivet och IT-avdelningen. Högskolans DAU ingår i ett samarbete med andra lärosäten och SND (Svensk nationell datatjänst).

SAMVERKAN OCH SAMSKAPANDE

Under 2017 har Högskolan Dalarnas samverkansarbete fortsatt att utvecklas, med fokus på att skapa långsiktiga och strategiska samverkansformer. Som ett led däri har såväl utveckling av forum för dialog med olika samverkanspartners som utveckling och utvärdering av befintliga samverkansplattformar stått i fokus under året.

Befintliga samverkansplattformar:

- Pedagogiskt Utvecklingscentrum Dalarna (PUD),
- Socialtjänstens Utvecklingscentrum Dalarna (SUD),
- Interkulturellt Utvecklingscentrum Dalarna (IKUD),
- Centrum för turismforskning (CeTLer) och
- Energikompetenscentrum (EKC).

För att möjliggöra ett långsiktigt strategiskt samverkansarbete har Högskolan Dalarna under 2017 även påbörjat ett gemensamt utvecklingsarbete tillsammans med fem andra lärosäten i syfte att skapa en modell för att följa upp och analysera olika former av samverkansprocesser. Arbetet bedrivs inom ramen för projektet UTvIND, pågår under 2017-2020 och finansieras av medel från Vinnova.

Under året har även arbete pågått med fortlöpande samverkansverksamhet, vilket bland annat inkluderat initiering och genomförande av samverkansprojekt (på såväl högskoleövergripande som akademi- och forskningsprofilspecifik nivå), framtagande av olika former av samverkansavtal mellan Högskolan Dalarna och externa partner, medverkan vid samverkanskonferenser (t.ex. HSS) och genomförande av öppna seminarier, föreläsningar och mer områdesinriktade samverkansdagar (t.ex. Industridagen).

Under det gångna året har Högskolan Dalarna utarbetat ett antal övergripande samverkansavtal med aktörer i det omgivande samhället (offentlig och statlig sektor, näringsliv). Vidare har även arbetet med det högskoleövergripande projektet KTP (Knowledge Transfer Partnerships) fortgått och Högskolan har även deltagit i projektet Smart Specialisering i Norra Mellansverige.

Ett antal uppdragsutbildningar har också tagits fram och genomförts i samverkan med externa parter, baserade på dessa parter behov av kompetensutveckling och vidareutveckling.

SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

Under verksamhetsåret 2017 har Högskolan Dalarna genomgått flera granskningar av Universitetskanslersämbetet (UKÄ). Detta har krävt stora interna resurser men också givit värdefull återkoppling som nu utgör ett viktigt underlag för Högskolans fortsatta utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.

I den pilotgranskning av lärosätens kvalitetssystem som UKÄ genomförde med start i december 2016 var Högskolan Dalarna ett av pilotlärosätena. Granskningen pågick under hela verksamhetsåret 2017. Processen innehöll en självvärdering, webbintervju, två dagars platsbesök och ett delningsförfarande av bedömargruppens preliminära yttrande. UKÄ beslutade att ge Högskolan Dalarnas systematiska kvalitetsarbete det samlade omdömet godkänt som det enda av de fyra lärosäten som deltog. Processen har stärkt Högskolans syn på de styrkor och utvecklingsområden som redan identifierats för vidare systematiskt kvalitetsarbete och ger en bra grund för den fortsatta utvecklingen.

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) ansvarar för granskning av förutsättningar och processer inom varje utbildning och prövar därmed också att kvalitetskraven för att ge examen på grundnivå och avancerad nivå är uppfyllda. UFN har också som ansvar att inrätta forskarutbildningsämnen efter att UKÄ har godkänt ansökningar om inrättande av forskarutbildningsområden.

Fem områdesnämnder underställda UFN ansvarar för säkring och utveckling av utbildningens kvalitet i form av systematisk utvärdering och fastställande av utbildningsplaner. Områdesnämnderna har under 2017 genomfört utvärderingar av följande ämnen och program: Italienska, Ryska, Sociologi, Nationalekonomi, Byggingenjörsprogrammet, Förskolläraryrket, och Specialistsjuksköterskeprogrammet Vård av äldre.

UFN har tagit fram en preliminär modell för utvärdering av forskning. Målet är att granskningsmodellen ska kunna tas i bruk 2018

Under 2017 har ett större översyns- och utvecklingsarbete av Högskolan Dalarnas styrdokument till stora delar genomförts. Detta innefattar bland annat centrala dokument såsom arbetsordning, rektors delegation av beslutsrätter, tydliggörande av examinatorns roll samt regler för examination. I och med lanseringen av ny extern websida har också ett större arbete med att visualisera det systematiska kvalitetsarbetet och Högskolans styrdokument genomförts för att öka användarvänlighet och transparens.

En alumnenkät har utvecklats och genomförts under verksamhetsåret 2017 vilken ger god information om var studenterna hamnar efter avslutade studier och om hur de upplever sin utbildnings relevans för arbetslivet. Resultatet av enkäten kommer att bearbetas och kommuniceras under 2018.

Den högskolepedagogiska styrgruppen som består av akademicheferna, dekan och NGL-representant har tagit fram en högskolepedagogisk programförklaring och en handlingsplan. Särskilt utsedda ”högskolepedagogiska utvecklare” arbetar med dessa frågor.

Den studentenkät som genomförts identifierar lärarnas feedback, pedagogiska förmåga och administration/planering av kurs som viktiga faktorer att arbeta med och utveckla. De högskolepedagogiska utvecklarna har jobbat med erfarenhetsutbyte och seminarier kring hur man kan arbeta med feedback.

Högskolan har introducerat en ny lärplattform inför hösten 2017. All personal är erbjuden introducerande utbildning och kontinuerligt stöd från NGL-centrum. Därtill har pilotanvändare bland lärarna kontinuerligt under hösten stöttat kollegorna. Ett högskoleövergripande arbete pågår med att kartlägga ”lärarens väg” före, under och efter kurs. Lathundar och checklistor finns tillgängliga på intranätet. Ett arbete har startats med att komplettera dessa samt att tydliggöra gränsdragningar och rollfördelning mellan studentservice och lärare.

MILJÖARBETE – GLOBALA PERSPEKTIV OCH HÅLLBARHET

Till grund för miljöarbetet vid Högskolan Dalarna ligger gällande miljölagstiftning samt högskolelagen som anger att högskolor i sin verksamhet ska ”främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa” (1 kap 5 §).

Under 2017 har Universitetskanslersämbetet (UKÄ) utvärderat samtliga lärosätens arbete med att främja en hållbar utveckling inom utbildning. Högskolan Dalarna fick det samlade omdömet att ”lärosätets process för arbetet med hållbar utveckling inom utbildning är i behov av utveckling”. Utvärderingen har gett ökad kunskap om viktiga utvecklingsområden, bland annat inom den operativa verksamhetsstyrningen, formerna för uppföljning

och lärares kompetensutveckling. Efter UKÄ:s beslut har en åtgärdsplan utarbetats som bl.a. innefattar översyn av styrdokument, ökat stöd för kompetensutveckling samt konkreta verksamhetsuppdrag till ämnen och program om att se över och utveckla integreringen av hållbar utveckling med utgångspunkt i FN:s globala mål.

För att vara trovärdig mot sin omgivning måste Högskolan Dalarna också ställa höga krav i den egna verksamheten. Inom ramen för miljöledningssystemet har under året bl.a. en utbildning av nya interna miljörevisorer genomförts och en inventering och uppgradering av källsorteringssystemet inletts.

JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING

På uppdrag av regeringen har Högskolan påbörjat arbetet med jämställdhetsintegrering. En arbetsgrupp har skapats bestående av sex representanter från olika delar av verksamheten. Sedan 2016 har delar av gruppen deltagit i träffar tillsammans med andra lärosäten samt Nationella sekretariatet för genusforskning. Nationella sekretariatet för genusforskning har besökt ledningsrådets internat där även arbetsgruppen deltog.

Handlingsplanen för jämställdhetsintegrering antogs i slutet av maj 2017. Ett uppstartsmöte hölls i slutet av juni och implementeringen av planen diskuterades i Högskolans ledningsråd i augusti. Handlingsplanen innehåller sju målområden, och det finns utpekade ansvariga för varje:

- Mål 1 handlar om forskning, med fokus på karriärmönster och fördelning av forskningsmedel.
- Mål 2 handlar om rekryteringsprocessen.
- Mål 3 om lönesättning, med fokus på långsiktig löneutveckling samt professorslöner.

- Mål 4 gäller föräldraskap, dels möjligheterna för studenter att förena föräldraskap och studier, och dels hur karriären påverkas av föräldraskap för anställda.
- Mål 5 gäller bemötande av studenter. Hur ser klassrumsinteraktionen ut, får studenter av olika kön lika mycket hjälp av Högskolans supportorganisation?
- Mål 6 handlar om utbildningars innehåll.
- Mål 7 gäller studentrekrytering.

Ansvarsområdena förs in i verksamhetsuppdragen berörda enheter. Arbetsgruppen fortsätter att träffas för att följa arbetet. Mångfaldsrådet kommer att få kontinuerliga rapporter.

Under hösten fick uppropet #Metoo ett stort genomslag över hela världen, inte minst i Sverige. Handlingsplanen kommer att revideras i ljuset av det som kommit fram där.

HÖGSKOLANS INFRASTRUKTUR

Under 2017 har ett omfattande arbete påbörjats för att kartlägga Högskolans långsiktiga lokalbehov för att kunna tillhandahålla ändamålsenliga, attraktiva och kostnadseffektiva lokaler. Dessa frågor är alltid aktuella, men under kommande femårsperiod är behoven av underhåll och utveckling av Högskolans lokaler extra stora. Huvudbyggnaderna i såväl Falun som Borlänge, som omfattar cirka två tredjedelar av Högskolans lokalyta, uppfördes i början av 90-talet och står nu inför omfattande underhålls- och utvecklingsbehov. Med utgångspunkt från Högskolan Dalarnas regleringsbrev ska en akademisk miljö för fullvärdig utbildning och forskning i såväl Borlänge som Falun erbjudas. Omfattande investeringar behövs göras främst i Borlänge, både vad gäller lokaler och infrastruktur. Under våren påbörjades ett högskolegemensamt utvecklingsarbete där frågor kring lärmiljö och lokaler handläggs inom ramen för Högskolans utvecklingsprogram.

Högskolans utvecklingsprogram

Inför hösten 2017 utsågs en projektgrupp för att arbeta med Högskolans utvecklingsprogram. Projektgruppen arbetar i huvudsak med en kartläggning av frågor som berör lärmiljöer och lokaler som i ett senare steg kan vara ett viktigt underlag i vidare arbete med t.ex. strategier.

Upprustning av lokaler

Ansaret för att hålla lokalerna i ett gott skick och se till att de uppfyller dagens krav på standard, tillgänglighet, ventilation och kyla är delat mellan fastighetsägaren och Högskolan, och är en återkommande fråga vid driftmöten med Högskolans hyresvärdar. Under 2017 har underhåll och utveckling av lokalerna i Borlänge förhandlats med hyresvärderna då detta hyresavtal snart löper ut. I Borlänge står Högskolan inför några viktiga strategiska beslut under 2018. Ska Högskolan även i fortsättningen vara kvar

i nuvarande lokaler och i så fall vilka ombyggnader eller upprustning krävs för att erbjuda attraktiva, funktionella och kostnadseffektiva lokaler är frågor som behöver landa under 2018. Parallellt med detta arbete pågår även ett kontinuerligt upprustningsarbete.

Lokalnyttjande

Samtliga kontorsutrymmen nyttjas och det är brist på arbetsplatser. Trycket på lärosalar är under vissa perioder mycket högt, främst i Borlänge. Antalet grupper har ökat under senare år i och med färdigställandet av biblioteket i Falun och en ombyggnad under 2016 i Borlänge.

Studentbostäder

Bostadssituationen för Högskolans studenter har under 2017 varit ansträngd. I samband med höstterminens start var läget extra svårt och ett antal studenter tvingades tacka nej till sin utbildningsplats på grund av bostadssituationen. Under året har dock Falu och Borlänge kommun och deras respektive bostadsbolag, studentkåren samt Högskolan i en bildad bostadsstyrgrupp arbetat hårt med frågan och avsikten är att under början av 2018 göra ett par större förändringar som ska bidra till en långsiktigt förbättrad bostadssituation för Högskolans studenter:

- Inrätta en permanent position som bostadskoordinator med placering på kommunerna.
- Sjösätta en digital bostadsportal där allt privatboende samlas och fördelas centralt.
- Skapa fler studentboenden inom de kommunala bostadsbolagen.

En förutsättning för en långsiktigt hållbar bostadssituation är också en kontinuerlig dialog mellan alla inblandade aktörer inom ovan nämnda bostadsstyrgrupp.

PERSONAL OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

I en kunskapsorganisation som Högskolan Dalarna är personalen den viktigaste resursen. Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla personal är Högskolans viktigaste verktyg för en framgångsrik verksamhet. Att attrahera och rekrytera rätt kompetens, på rätt plats, i rätt tid är ett övergripande mål för kompetensförsörjningen och av stor vikt för kvaliteten i verksamheten. Att sedan behålla kompetensen och skapa goda förutsättningar för utveckling är lika viktigt för att bibehålla verksamhetens kvalitet. Genom moderna och effektiva arbetssätt och metoder och genom goda förhållanden och förmåner vill Högskolan Dalarna vara en attraktiv arbetsgivare.

Kompetensförsörjning

Högskolan eftersträvar en hög vetenskaplig kompetens hos lärare och forskare för att generera utbildning och forskning av god kvalitet. För alla medarbetare är hög kompetens och lämplighet av största vikt för att säkerställa en väl fungerande organisation och stödfunktion.

Personalavdelningen utgör ett stöd i rekryteringsarbetet. Personalhandläggarna arbetar utifrån en kompetensbaserad intervjuetodik. Inför varje anställningsprocess skapas en kompetensbaserad intervjuguide som används i strukturerade intervjuer för att ge alla kandidater samma förutsättningar. Genom ett digitalt rekryteringsverktyg effektiviseras och kvalitetssäkras processer.

Anställningsförslagsutskottet (AFU) gör på uppdrag från UFN en granskning av den vetenskapliga och pedagogiska skickligheten vid varje nyanställnings- och beföringsärendet till professorstjänster, lektorstjänster och meriteringsanställningar. Antalet avslutade ärenden i AFU under 2017 uppgick till 68 stycken, en ökning från året innan då AFU avslutade 49 ärenden.

De rekryteringskanaler som används är annonsering på Högskolans egen webbsida, på Arbetsförmedlingens sida, anslag på Högskolans egen anslagstavla samt i undantagsfall annonsering i fack- eller dagspress. En större satsning har gjorts på LinkedIn där riktade annonser har köpts under året. Även andra kanaler via sociala medier används.

Förmåner och en god arbetsmiljö

Högskolan Dalarna erbjuder sina anställda en rad olika förmåner, även utöver de förmåner som kommer med en statlig anställning. Träning under arbetstid en timme per vecka för teknisk/administrativ personal, och ett friskvårdsbidrag som för 2017 höjdes från tidigare 800 kronor till 1000 kronor per år för alla anställda, är två exempel. Under 2017 har 239 personer nyttjat friskvårdsbidraget (2016: 228) vilket utgör 32 % av det totala antalet anställda (2016: 30 %). Av dem som nyttjade bidraget var 65 % kvinnor och 35 % män (2016: 68/32 %). Högskolan erbjuder även avtalspriser på träningsanläggningar, ger reducerat pris på busskort, fri frukt och kaffe, subventionerad massage och möjlighet till flexitid för teknisk/administrativ personal, samt ger bidrag till en aktiv fritidsförening där all personal erbjuds att delta.

Varje år genomförs en medarbetarundersökning för att undersöka den psykosociala arbetsmiljön, som underlag för rätt insatser för att förbättra densamma. Undersökningen genomförs i månadsskiftet januari/februari. Resultatet redovisas i början av mars på Huvudarbetsmiljökommitténs möte och till cheferna som i sin tur återkopplar resultatet till sina respektive grupper. Arbetsgrupperna går igenom och diskuterar resultatet, identifierar riskområden och skriver en handlingsplan för det fortsatta utvecklingsarbetet. Arbetet med handlingsplanerna ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet och följs upp av personalchef. Resultatet av medarbetarundersökningen publiceras även på Högskolans intranät. Under 2017 har en rad åtgärder genomförts för att förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Några exempel är: Fortlöpande utbildning av chefer, exempelvis coachande ledarskap, identifiering av tidiga tecken på psykisk ohälsa, och arbetsmiljö. Kartläggning och planering inför införande av nytt tidsplaneringssystem för lärare. Kartläggning av processer i syfte att tydliggöra och utveckla. Utbildning i medarbetarskap för förvaltningens avdelningar.

Genomförda åtgärder har kommunicerats ut i organisationen, bland annat via intranätet, i syfte att öka motivationen till fler insatser.

Kompetensutveckling

Inom Högskolan Dalarna bedrivs behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning, som består av två kurser om vardera 7,5 hp. Kurserna har genomförts både vår och höst och under 2017 har 21 lärare slutfört BHU1 och 39 lärare BHU2. Vid utgången av 2017 var den totala andelen lärare med högskolepedagogisk utbildning 50,4 %, vilket är en ökning mot föregående års 48 %. Av den totala andelen lärare med högskolepedagogisk utbildning är 61 % kvinnor och 39 % män.

Högskolan har utvecklat en Högskolepedagogisk kurs i hållbar utveckling som omfattar 3 hp. Kursen genomfördes för första gången under hösten 2016 då nio anställda (fyra kvinnor och fem män) slutförde utbildningen. Under hösten 2017 var det fyra anställda (två kvinnor och två män) som slutförde kursen.

Kompetensutveckling sker inom ett antal pågående forsknings- och samverkansprojekt, deltagande på olika konferenser och individuellt anpassade kompetensutvecklingsinsatser baserade på medarbetarsamtal, i form av avsatt tid för fördjupning/inläsning av specifik ämneskompetens. På samtliga akademier har öppna lunchseminarier anordnats för pedagogisk utveckling samt andra kollegiala grupperingar för utbyte och utveckling av den pedagogiska kompetensen genom workshops eller i andra former. Ett fokus har varit utvecklingsarbete av och erfarenhetsutbyte om återkoppling till studenter. Bland annat pågår ett internationellt projekt kring nätutbildningen där den pedagogiska kompetensen utvecklas och kvalitetssäkras enligt europeiska riktlinjer.

Hösten 2014 genomfördes den första ansökningsomgången till Högskolans pedagogiska karriärstege och under 2015 utsågs två meriterade och två excellenta lärare. Under 2016 har ytterligare två meriterade lärare utsetts. Högskolan har även anställt en lärare meriterad vid annat lärosäte. Under 2017 har tre meriterade och två excellenta lärare utsetts vilket innebär att det totalt finns åtta meriterade och fyra excellenta lärare vid Högskolan.

Inom ramen för chefsutvecklingsprogrammet har kompetensutveckling genomförts för Högskolans alla chefer med följande teman: Etik i all högre utbildning, Kompetensbaserad rekrytering, Tidiga tecken på psykisk ohälsa samt Coachande samtal och lösningsfokuserat arbetssätt. Åtta chefer har genomgått kursen Ny som chef – prak-

tiska verktyg för din chefsvardag. Nio chefer har genomgått en arbetsmiljöutbildning, skräddarsydd efter Högskolan Dalarnas organisation. Slutligen startades en ny intern chefsutbildning, Praktiskt chefskap, innehållande personaladministrativa moment, ekonomi, upphandlingsfrågor och myndighetskunskap. Nio chefer deltog.

Vetenskaplig kompetens

Av Högskolans lärare var 55 % disputerade räknat i personår. Andelen disputerade kvinnor i denna grupp uppgår till 52 %. Av Högskolans personal inom det tekniskt/administrativa området var dessutom 14 personer disputerade med en fördelning på 21 % kvinnor och 79 % män. Andel forskarutbildade lärare var 57 %, räknat i personår (56 % räknat i individer).

Vid Högskolan Dalarna pågår ett kontinuerligt arbete att rekrytera fler forskarutbildade lärare till områden inom teknik, lärarutbildning och vårdutbildning. Inom dessa områden är lektorer svåra att rekrytera på grund av hög konkurrens från andra lärosäten och arbetsgivare.

Jämställdhet och mångfald

Vid Högskolan Dalarna finns ett mångfaldsråd som träffas ca fyra gånger per år med uppgift att främja jämställdhet och mångfald. Högskolan har deltagit i Länsstyrelsens arbetsgrupp för jämställdhet och påbörjat arbetet med en uppdatering av den regionala avsiktsförklaringen För ett jämställt Dalarna. Högskolan har också deltagit i arbetet med den regionala avsiktsförklaringen gällande integration, Vägen in. På nationell nivå medverkar Högskolan i återkommande nätverksträffar hos Diskrimineringsombudsmannen. Avsikten är att diskutera och belysa högskolors och universitets jämställdhetsarbete samt frågor om mångfald och likabehandling.

Regeringsuppdraget Praktik i staten har medfört att Högskolan Dalarna under 2016 och 2017 har tagit emot sex nyanlända personer, en kvinna och fem män med olika nationalitet och utbildningsbakgrund, och erbjudit dem praktikplatser. Praktikanterna återfanns på bland annat följande avdelningar vid Högskolan: biblioteket, arkivet, IT-avdelningen, byggteknik samt Utbildnings- och forskningskansliet. Praktikplatserna avslutades under 2017. Regeringsuppdraget Moderna beredskapsjobb i staten har planerats under året och kommer att igångsättas i början av 2018.

Tabell 11: Antal anställda 2017-12-31 (kategori, ålder, kön)

Källa: Primula

Kategori	2015	2016	2017							
	Totalt	Totalt	-34	35-44	45-54	55-59	60-	Kvinnor	Män	Summa
Professorer	43	40		1	15	6	17	13	26	39
Lektorer	172	183	2	45	75	34	37	109	84	193
Meriteringsanställning	8	9	2	6		1		3	6	9
Adjunkter	269	264	22	75	74	38	37	155	91	246
Övrig lärarpersonal		1	1						1	1
Doktorander	60	52	17	21	10			33	15	48
Övriga forskare	5	6	2		1	2		2	3	5
Adm personal	132	137	14	29	43	18	23	86	41	127
Teknisk personal	70	73	19	30	20	5	6	27	53	80
Bibliotekspersonal	17	18		5	7	1	4	11	6	17
Varav dubbla anställningar	25	18		13	10	1	1	18	7	25
Summa	751	765	79	199	235	104	123	421	319	740
Relativ fördelning (%)										
All personal (%)			11	27	32	14	17	57	43	
Lärare o forskare (%)			9	27	32	15	17	58	42	

Under hösten arrangerades en mångfaldsdag för studenter och personal. Dagen bestod främst av öppna föreläsningar om samisk kultur på båda campus. Ett antal föreningar och organisationer fanns på plats för att berätta om sin verksamhet, bland andra företrädare för det buddhistiska templet i Ulvshyttan.

Personalstatistik

Det totala antalet anställda har minskat från 2016 till 2017 med 25 personer, vilket motsvarar 3,3 % (tabell 11). Antalet lektorer har under året ökat med tio personer (5,5 %). Adjunkter har minskat med 18 personer (6,8 %) jämfört med 2016 och doktorander har minskat med fyra personer (7,7 %). Ingen enskild förklaring kan identifieras men under året har ett antal adjunkter befordrats till lektorer och lektorer har befordrats till professorer. Räknet i personår har däremot antalet anställda under 2017 ökat med 5,1 enheter från 601,5 personår 2016 till 606,6 personår 2017 (tabell 12). Skillnaden mellan antal och personår kan förklaras med deltidsanställningar, tjänstledigheter, vakanta tjänster eller annan frånvaro där ingen lön utgått. Medelåldern för Högskolans anställda är 48,24 år under 2017 jämfört med 47,94 året innan.

Fördelning mellan könen var vid 2017 års utgång 56 % kvinnor och 44 % män avseende anställda i antal personår, en liten ökning av andelen kvinnor jämfört med 2016. Mellan olika kategorier skiljer sig dock könsför-

delningen åt. För adjunkter var fördelningen 63 % kvinnor och 37 % män, för lektorer 55 % kvinnor och 45 % män, och för professorer 39 % kvinnor och 61 % män. Inom stödfunktionerna finns en tydlig kvinnlig dominans bland administrativ personal samt en manlig dominans bland teknisk personal. Högskolan hade 35 chefer med lednings- och personalansvar, 17 kvinnor och 18 män.

Fördelningen mellan lärare och teknisk/administrativ personal i personår var 62 % respektive 38 %, samma fördelning som året innan (tabell 13). Av den teknisk/administrativa personalen var doktoranderna 7 % med en könsfördelning på 58 % kvinnor och 42 % män.

Vid 2016 års slut var totalt 13 kvinnliga professorer anställda (33 %) och i slutet av 2017 var siffran densamma. Högskolan Dalarna strävar efter att öka andelen kvinnliga professorer, och har även ett uppdrag i regleringsbrevet om 47 % kvinnor bland nya professorer 2017-2019. Under 2017 har fem anställda befordrats till professor varav en kvinna, vilket innebär 20 % kvinnor. En systematisk satsning på docentmeritering har genomförts, och vid 2017 års slut var andelen kvinnliga docenter 43 %, vilket ger potential att öka andelen kvinnor bland befordringarna under resten av perioden fram till 2019. Andelen kvinnor bland nyrekryterade och befordrade universitetslektorer var 69 % under 2017 jämfört med 46 % under 2016 (tabell 14).

Tabell 12: Antal anställda (personår, kategori) 2015-2017

Källa: Primula

Kategori	2015			2016			2017		
	Personår	Procent	Kvinnor/ män (%)	Personår	Procent	Kvinnor/ män (%)	Personår	Procent	Kvinnor/ män (%)
Professorer	25,0	4,1	36 / 64	25,2	4,2	38 / 62	27,7	4,6	39 / 61
Universitetslektorer	143,4	23,7	52 / 48	142,8	23,7	52 / 48	150,1	24,7	55 / 45
Meriteringsanställning	4,2	0,7	43 / 57	6,6	1,1	39 / 61	7,2	1,2	30 / 70
Universitetsadjunkter	189,3	31,3	59 / 41	196,3	32,6	62 / 38	187,8	31,0	63 / 37
Övrig lärarpersonal	0,3	0,1	100 / 0	0,3	-	100 / 0	0,1	0,0	0 / 100
Doktorander	51,8	8,6	63 / 37	43,8	7,3	61 / 39	39,3	6,5	58 / 42
Övriga forskare	2,7	0,4	17 / 83	2,6	0,4	60 / 40	1,5	0,2	55 / 45
Administrativ personal	112,0	18,5	69 / 31	110,4	18,4	67 / 33	111,0	18,3	65 / 35
Teknisk personal	59,8	9,9	23 / 77	57,6	9,6	21 / 79	65,9	10,9	31 / 69
Bibliotekspersonal	15,9	2,6	62 / 38	15,8	2,6	61 / 39	16,0	2,6	56 / 44
Summa	604,4	100	55 / 45	601,5	100	55 / 45	606,6	100	56 / 44

Pensionsavgångar

Under 2017 har 16 anställda avgått med pension (2016: 17), fem kvinnor och elva män. Av dessa var tio personer lärare, varav två professorer, och sex teknisk/administrativ personal. Under året har dessutom fyra anställda, två kvinnor och två män, erhållit delpension (2016: 12).

Några av Högskolans anställda väljer att skjuta på sin pensionsålder, helt eller delvis, till efter 65 år. Vid utgången av 2017 hade Högskolan 20 personer i åldersintervallet 65 till 67 år som fortfarande var anställda. Fördelningen mellan könen var åtta kvinnor och tolv män, en av dem professor (man). Motsvarande siffror för 2016 var totalt 19 personer fördelat på nio kvinnor och tio män. Av dem var två professorer (män).

Tabell 13: Antal anställda (personår) lärare respektive teknisk och administrativ personal 2015-2017 Källa: Primula

Kategori	2015			2016			2017		
	Personår	Procent	Kvinnor/ män (%)	Personår	Procent	Kvinnor/ män (%)	Personår	Procent	Kvinnor/ män (%)
Lärare	364,9	60	54 / 46	373,9	62	56 / 44	374,4	62	57 / 43
Teknisk/administrativ personal	239,5	40	56 / 44	227,7	38	54 / 46	232,2	38	54 / 46
-varav doktorander	51,8	22	63 / 37	43,8	19	61 / 39	39,3	7	58 / 42
Summa	604,4	100	55 / 45	601,5	100	55 / 45	606,6	100	56 / 44

Även i åldersintervallet 67 år och äldre återfinns några anställda. 2017 var det 17 personer (fem kvinnor och tolv män) som fortfarande var anställda och av dessa var åtta professorer (en kvinna och sju män). Motsvarande siffror för 2016 var 13 personer (tre kvinnor och tio män). Av dem var åtta professorer (en kvinna och sju män).

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har under de senare åren stadigt ökat, men under 2017 visar statistiken en svag minskning (tabell 15). Från 2015 till 2016 var ökningen 0,3 procentenheter men mellan 2016 och 2017 har den minskat med 0,2 procentenheter. Långtidssjukfrånvaron, med 60 dagars frånvaro eller mer, ökade från 2015 till 2016 med 4,7 procentenheter men minskade till 2017 med 3 procentenheter jämfört med 2016. Merparten av de långtidssjukskrivna har diagnoser relaterade till psykisk ohälsa.

Kvinnor står för merparten av både långtids- och korttidssjukfrånvaron. Från 2015 till 2016 ökade kvinnors sjukfrånvaro med 0,7 procentenheter men 2017 visar en minskning med 1,5 procentenheter. Männens sjukfrånvaro minskade från 2015 till 2016 med 0,4 procentenheter, men ökade sedan under 2017 med 0,5 procentenheter jämfört med 2016. Vad gäller olika åldrar så visar statistiken att sjukfrånvaron i alla åldersspann minskade 2017 jämfört med 2016 och att den största minskningen återfanns bland anställda 50 år och äldre. Högst andel sjukfrånvaro finns i åldersgruppen 30-49 år.

Tabell 14: Antal rekryterade och befordrade lärare fördelat på kön 2015-2017 Källa: Primula

	2015		2016		2017	
	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)	Totalt	Kvinnor/ män (%)
Professorer 1)	8	25 / 75	3	33 / 67	5	20 / 80
Universitetslektorer 2)	22	82 / 18	26	46 / 54	25	69 / 31
Meriteringsanställning	6	0 / 100	2	100 / 0	1	0 / 100
Universitetsadjunkter	32	66 / 34	25	72 / 28	16	81 / 19

Anm 1) Exklusive adjungerade professorer. Inklusive befordrade professorer

Anm 2) Inklusive befordrade universitetslektorer

Sjukfrånvaron har under flera år haft en ökande trend, men 2017 bryter trenden, och visar en liten minskning både totalt sett och för kvinnor.

Högskolan bedriver ett aktivt rehabiliteringsarbete och har ambitioner att arbeta även med tidig rehabilitering. Det innebär att tidigt identifiera signaler på ohälsa för att snabbt sätta in adekvata åtgärder och därmed undvika sjukskrivning eller förkorta eventuell sjukskrivning. Ett förebyggande arbete pågår där Högskolan genom tidigare nämnda förmåner med friskvårdsbidrag, friskvårdstimme, massage m.m. vill främja personalens hälsa. Under 2017 har chefer utbildats i arbetsmiljö och en personalhandläggare finns som stöd för Högskolans chefer i rehabiliteringsarbetet.

Tabell 15: Sjukfrånvaron i förhållande till personår 2015-2017 Källa: Arbetsgivarverket

Sjukfrånvaro %	2015	2016	2017
Totalt	3,4	3,7	3,5
Kvinnor	4,7	5,4	3,9
Män	1,8	1,4	1,9
Anställda - 29 år	0,7	1,2	0,8
Anställda 30-49 år	3,3	3,8	3,4
Anställda 50 år-	3,7	3,8	2,8
Långtidssjukfrånvaro*	71,1	75,8	72,8

*60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro

EKONOMISK REDOVISNING

Verksamhetsåret 2017 uppvisar en ökning av de totala intäkterna med 6 % jämfört med föregående år. Anslagen ökade med 2 %, avgiftsintäkterna ökade med 15 % och bidragsintäkterna ökade med 25 %. Resultatmarginalen uppgår till +0,3 %, vilket är en förbättring jämfört med budgeterad resultatmarginal som uppgick till -1,9 %. Högskolan Dalarna har erhållit ett flertal stora projekt de senaste åren samtidigt som en översyn av kostnaderna gjorts.

Högskolan har en mycket god likviditet med ett konto i riksgälden uppgående till 315,3 mnkr. Myndighetskapitalet uppgår till 19,5 % i förhållande till omsättningen, vilket överträffar styrelsens mål om 8–10 %.

Redovisning av prestationer

Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym

och kostnader. Sammanställningen Väsentliga uppgifter, sidan 57, innehåller uppgifter om helårsstudenter inom verksamhetsområde utbildning på grundnivå och avancerad nivå i form av totalt antal studenter, respektive totalt antal helårsprestationer samt kostnaden per helårsstudent respektive helårsprestation. Bilagan innefattar även uppgifter om totalt antal refereegranskade publikationer samt kostnaden per refereegranskad publikation, vilket ger en redovisning av prestation samt kostnaden för denna inom verksamhetsområde forskning.

Kapitalförändring

2017-års resultat och kapitalförändring för Högskolan Dalarna uppgår till +1 942 tkr. Föregående års resultat uppgick till -12 786 tkr och jämfört med 2016 års resultat innebär det en resultatförbättring med 14 728 tkr.

Tabell 16: Resultaträkning 2015-2017, tkr. Källa: Agresso

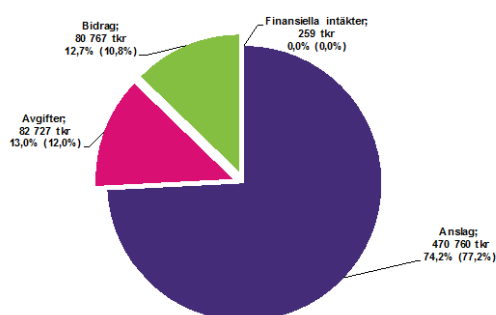
	2017	2016	2015	Förändring 2017-2016	Förändr (%) 2017/2016	Förändring 2016-2015	Förändr (%) 2016/2015
Anslag	470 760	463 483	459 288	7 277	2%	4 195	1%
Avgifter	82 727	71 770	63 388	10 957	15%	8 382	13%
Bidrag	80 767	64 705	64 332	16 062	25%	373	1%
Finansiella intäkter	259	229	140	30	13%	89	64%
Intäkter	634 513	600 187	587 148	34 326	6%	13 039	2%
Personal	449 947	433 313	418 752	-16 634	-4%	-14 561	-3%
Lokaler	68 370	68 877	69 236	507	1%	359	1%
Drift	97 443	93 881	96 135	-3 562	-4%	2 254	2%
Finansiella kostnader	1 605	1 550	794	-55	-4%	-756	-95%
Avskrivningar	15 206	15 352	14 074	146	1%	-1 278	-9%
Kostnader	632 571	612 973	598 991	-19 598	-3%	-13 982	-2%
Transfereringar							
Erhållna medel	4 693	3 967	4 636	726	18%	669	14%
Lämnade bidrag	-4 693	-3 967	-4 636	-726	-18%	-669	14%
Kapitalförändring	1 942	-12 786	-11 843	14 728	115%	-943	-8%

Anm: Ett minustecken i förändringskolumnen står för en negativ resultatmässig avvikelse

Intäkter

Inledningen av 2017 präglades av en fortsatt planerad reducering av verksamheten inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå, i syfte att anpassa volymen till framtida minskande anslagsintäkter i vissa delar av verksamheten och utökning av verksamheten inom andra områden där regeringen aviserat satsningar och riktade medel. Under våren 2017 ökade de externa intäkterna samtidigt som regeringen aviserade högre anslag inför 2018 främst inom forskningen.

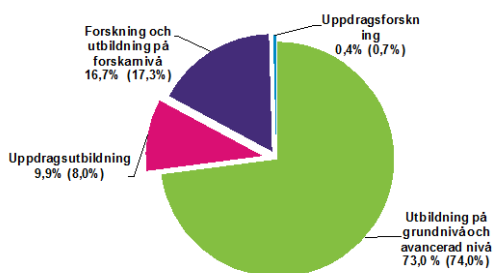
Diagram 3: Verksamhetsintäkter

Källa: Agresso

De totala intäkterna för verksamhetsåret 2017 uppgår till 634 513 tkr jämfört med 2016 då de totala intäkterna uppgick till 600 187 tkr varvid intäktsökningen mellan åren uppgår till 34 326 tkr (+6 %). Anslagen ökade med 7 277 tkr (2 %)

Diagram 4: Intäkter per verksamheter 2017

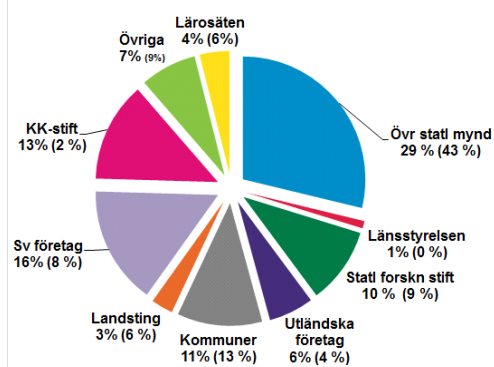

Källa: Agresso

De externa intäkterna, avgifter och bidrag, har ökat med 27 019 tkr (+20 %) jämfört med föregående år. Intäkter av avgifter uppgår till 82 727 tkr under 2017, vilket är en ökning med 10 957 tkr jämfört med 2016. Bidragen har ökat med 16 062 tkr och uppgår till 80 767 tkr 2017.

Några exempel: Kompetensutveckling inom lärarutbildningarna finansierade från Skolverket, KTP (Knowledge, Transfer Partnership) som finansieras av bl. a Region Dalarna, Region Gävleborg och EU, samt ett projekt för att utbilda barnmorskelärare i Bangladesh finansierat av FN-organet UNFPA.

Diagram 5: Bidragsfinansiärer 2017

Källa: Agresso

Fördelning av verksamhetens intäkter under 2017 specificeras i diagram 3, där jämförande andelar från föregående år redovisas inom parentes. Anslagsintäkternas relativa andel av den totala omsättningen, 74,2 %, har minskat med 3,0 procentenheter jämfört med föregående år då andelen uppgick till 77,2 %. Anslagsintäkternas relativa andel av totala intäkter har under ett flertal år minskat.

De finansiella intäkterna uppgår till 259 tkr, vilket är en ökning med 30 tkr jämfört med 2016.

I absoluta tal uppgår intäkterna från de statliga finansiärerna till 45 967 tkr (38 682 tkr). Bidragsintäkterna från svenska företag uppgår till 12 567 tkr (5 195 tkr). Kommuner svarar för 9 082 tkr (8 221 tkr), Landstingen svarar för 2 334 tkr (3 962 tkr) och bidrag från utländska företag och organisationer uppgår till 4 806 tkr (2 807 tkr).

De enskilt största statliga bidragsgivarna är Tillväxtverket, 18 441 tkr, Kammarkollegiet 10 621 tkr samt Vetenskapsrådet 3 125 tkr (diagram 5).

Omsättningen inom de olika verksamhetsområdena (diagram 4) visar en förskjutning av relationerna mellan utbildning på grund- och avancerad nivå och uppdragsverksamhet samt forskning. Andelen intäkter hänförliga till utbildning på grund- och avancerad nivå minskar, från 2016 års 74,0 % till 73,0 % under 2017. Uppdragsutbildningen ökar sin relativa andel från 8,0 % 2016 till 9,9 %

2017. Forskning och utbildning på forskarnivå minskar sin andel från 2016 års 17,3 % till 16,7 % år 2017. Uppdragsforskningen minskar från 0,7 % 2016 till 0,4 % 2017.

Avgiftsintäkter från betalningsskyldiga s.k. tredjelandsstudenter uppgår till 6 342 tkr, en ökning med 27 % jämfört med 2016.

Tabell 17: Verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras 2015 - 2017, tkr						
Källa: Agresso						
Verksamhet	Ack över-/underskott utgående 2015	Över-/underskott 2016	Intäkter 2017	Kostnader 2017	Över-/underskott 2017	Ack över-/underskott t o m 2017
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Uppdragsutbildning	2 638	2 326	49 500	48 592	908	5 872
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	- 1 343	377	6 342	5 634	708	- 258
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	- 302	567	2 499	2 495	4	269
Summa	993	3 270				5 883
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	114	192	658	588	70	376
Upplåtande av bostadslägenhet	- 128	-				- 128

Antalet anmälda till högskoleprovet har under 2017 minskat med 16 % och uppgår till 2 438 jämfört med 2 903 personer 2016. I beloppet för avgiftsintäkter enligt regleringsbrev har även avgifter inom verksamheterna utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning räknats med (tabell 18).

Anslagsintäkterna totalt sett har ökat från 463 483 tkr under 2016 till 470 760 tkr under 2017. Inom verksamhetsområde utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår anslaget till 408 483 tkr för verksamhetsåret 2017, en ökning med 6 333 tkr jämfört med 2016.

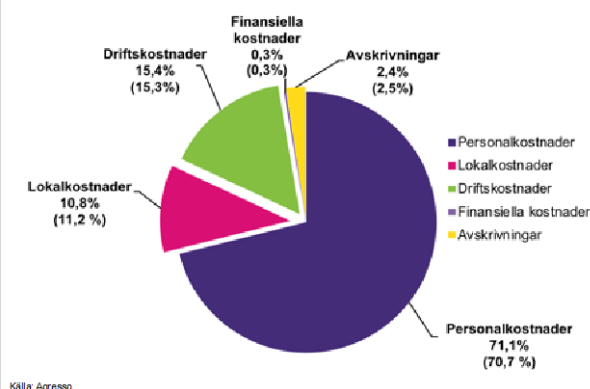
Den totala utbildningsvolymen för 2017 medför att anslagsintäkterna uppgår till 418 112 tkr, inklusive ersättning för helårsprestationer från december föregående budgetår. Gällande takbelopp för året utgör 408 483 tkr. Högskolan har således haft en överproduktion med 2,4 % av takbeloppet vilket motsvarar 9 629 tkr. Det medför att det utgående värdet av överproduktionen utgör 37 609 tkr.

I den uppdragsfinansierade verksamheten sammantaget uppgår intäkterna till 65 467 tkr, en ökning med 13 402

tkr (+26 %) medan kostnaderna uppgår till 64 238 tkr vilket är en ökning med 15 795 tkr (33 %) jämfört med 2016. Volymökningarna hänför sig i första hand till uppdrag finansierade från Skolverket och samverkansprojekt finansierade av EU.

Inom verksamhetsområdet utbildning på grundnivå och

Diagram 6: Verksamhetens kostnader 2017

avancerad nivå uppgår ökningen av avgiftsintäkter till 4 084 tkr (+21 %) från 19 834 tkr 2016 till 23 918 tkr 2017. Inom verksamhetsområdet forskning har avgiftsintäkterna minskat med -2 773 tkr (-29 %) jämfört med

2016. Avgiftsintäkter inom verksamhetsområdet uppdragsutbildning uppgår till 49 630 tkr jämfört med 39 340 tkr under 2016, en ökning med 26 %, se tabell 19. Resultatet uppgår till 1 229 tkr, jämfört med +3 622 tkr för 2016.

Kostnader

Högskolans totala kostnader för verksamhetsåret 2017 uppgick till 632 571 tkr (tabell 19), vilket motsvarar en ökning med 3 % (19 598 tkr) jämfört med 2016. Detta förklaras huvudsakligen av att flera projekt tillkommit under 2017, vilket har ökat både intäkter och kostnader.

Kostnadernas relativa fördelning mellan de olika kostnadsslagen uppvisar smärre variationer jämfört med 2016 (diagram 6). Personalkostnader är den största enskilda kostnadsposten och svarar för 71,1 % av de totala kostnaderna. Driftkostnadernas andel uppgår till 15,4 %, lokalkostnader 10,8 %, avskrivningar 2,4 % och slutligen finansiella kostnader 0,3 %.

Personalkostnaderna uppgår till 449 947 tkr och har ökat med 4 % (16 634 tkr) jämfört med 2016. Antal personår har ökat från 602 under 2016 till 607 under 2017. Lönekostnaden ökade med 3 % under verksamhetsåret på grund av årets lönerrevision och löneglidning. Kostnader för omstrukturering uppgår till 1 497 tkr under 2017, vilket är en sänkning med 68 % jämfört med verksamhetsåret 2016.

Under 2017 har lokaler bland annat på campus Borlänge hyrts ut till externa hyresgäster och där hyresintäkterna redovisas som avgiftsintäkt (i enlighet med bruttoprincipen). Hyresintäkten, som uppgår till 10 025 tkr under 2017 ska beaktas och reducera de bruttobokförda lokalkostnaderna. Kostnad för lokaler enligt resultaträkningen uppgår till 68 370 tkr och med beaktande av hyresintäkten reduceras kostnaden för lokaler till netto, 58 345 tkr.

Tabell 18: Intäkter och kostnader per verksamhetsgren 2017-12-31, tkr. Källa: Agresso

	Utbildning på grund- nivå eller avancerad nivå			Uppdragsutbildning			Forskning och utbildning på forskarnivå			Uppdragsforskning		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Intäkter av anslag	408 483	402 150	403 724				62 277	61 333	55 564			
Intäkter av avgifter	23 918	19 834	19 865	49 630	39 340	30 058	6 680	9 453	9 914	2 499	3 143	3 552
Intäkter av bidrag	30 301	22 058	15 735	13 078	8 661	6 419	37 155	33 077	40 431	233	910	1 747
Finansiella intäkter	178	184	114	26	10	5	54	33	19	1	1	1
Intäkter	462 880	444 226	439 438	62 734	48 011	36 482	106 166	103 896	105 928	2 733	4 054	5 300
Personal	320 297	319 526	306 363	48 190	31 757	29 218	79 230	79 558	79 151	2 230	2 472	4 019
Lokaler	59 934	55 534	56 641	3 332	3 349	2 776	4 954	9 718	9 447	150	276	372
Drift	72 635	69 355	70 599	9 341	5 758	4 811	15 140	18 515	20 130	326	253	596
Finansiella kostn.	1 123	1 248	646	157	74	31	316	221	113	9	6	4
Avskrivningar	12 100	11 819	10 257	489	500	433	2 603	3 010	3 352	14	23	31
Internhandel mm	0	6	238	0	3 702	-436	0	-3 982	88	0	273	110
Kostnader	466 089	457 489	444 744	61 509	45 140	36 833	102 243	107 042	112 281	2 729	3 303	5 132
Erhållna medel	3 344	2 434	2 581	211	-	-	1 138	1 533	1 055			1 000
Lämnade bidrag	-3 344	-2 434	-2 581	-211	-	-	-1 138	-1 533	-1 055	0	0	-1 000
Resultat	-3 209	-13 263	-5 306	1 225	2 871	-352	3 923	-3 146	-6 353	4	751	167

Anm. Tabellen visar Högskolan Dalarnas verksamheter då stödverksamheten och andra gemensamma poster, som strategiska medel och hyror, utfördelats.

Övriga driftskostnader har ökat med 3 562 tkr (4 %) jämfört med 2016 och uppgår till 97 443 tkr. Kostnadsökningen förklaras fullt ut av ökade kostnader för praktikplatser inom landstinget och kommuner för lärare och sjuksköterskor.

Avskrivningarna uppgår till 15 206 tkr, vilket är 146 tkr (-1 %) lägre än föregående år. Högskolan har under 2017 investerat 13 487 tkr. För att finansiera anläggningstillgångarna finns lån upptagna i Riksgäldskontoret på 44 003 tkr, vilket är en ökning med 2 889 tkr (7 %) jämfört med föregående år. Vid utgången av verksamhetsåret har Högskolan utrustning, inredning samt immateriell utrustning till ett bokfört värde av 47 579 tkr, vilket utgör

en minskning med 3 291 tkr jämfört med föregående år. Skillnaden mellan bokfört värde och upptagna lån förklaras av att vissa investeringar finansieras med bidrag.

Kapitalförändring per verksamhetsgren

Kapitalförändringen inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till -3 209 tkr (tabell 19 och 20), vilket är 10 054 tkr bättre än föregående år. Det ackumulerade myndighetskapitalet inom verksamhetsområde utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till 103 046 tkr (tabell 20).

Tabell 19: Kapitalförändring på verksamhetsgren 2017-12-31, tkr

Källa: Agresso

Indelning av verksamheten	IB 2017	Förändring	UB 2017-12-31
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	106,255	-3,209	103,046
Uppdragsverksamhet	12,150	1,225	13,375
Kapitalförändring	118,405	-1,984	116,421
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	5,497	3,923	9,420
Uppdragsforskning	-1,804	0,004	-1,800
Kapitalförändring	3,693	3,927	7,620
Summa kapitalförändring	122,098	1,943	124,041

Årets kapitalförändring inom forskningsverksamheten uppvisar en förbättring och uppgår till +3 923 tkr, vilket medför att det ackumulerade överskottet uppgår till 9 420 tkr (tabell 19 och 20).

Uppdragsverksamhet inom utbildning och forskning svarar för 10 % (2016: 9 %) av högskolans totala omsättning och redovisar en positiv kapitalförändring om 1 229 tkr. Det ackumulerade överskottet uppgår vid årsslutet till 11 575 tkr. All uppdragsverksamhet, i likhet med övrig externfinansierad verksamhet, bedrivs utifrån principen om full kostnadstäckning gentemot uppdragsgivarna.

Myndighetskapitalet

2017 års resultat ökar myndighetskapitalet med 1 942 tkr och uppgår vid årets utgång till 124 041 tkr (exklusive statskapital om 500 tkr). Utgående myndighetskapital fördelar sig med 103 046 tkr avseende utbildning på grundnivå och avancerad nivå inklusive uppdragsverksamhet. Myndighetskapitalet inom verksamhet forskning

och utbildning på forskarnivå exklusive uppdragsforskning uppgår vid 2016 års utgång till 9 420 tkr, enligt tabell 20.

Likviditet

Vid årsskiftet uppgick behållningen på räntekontot hos Riksgäldskontoret till 315 283 tkr, en ökning med 22 286 tkr jämfört med föregående år. Saldot på räntekontot består bland annat av myndighetskapital om 124 041 tkr, oförbrukade bidrag 62 662 tkr och övriga förutbetalda intäkter motsvarande 73 993 tkr.

Balansräkning

Balansomslutningen har ökat från 394,3 mnkr 2016 till 410,5 mnkr 2017 där förändringen i huvudsak avser ökning av saldot på riksgälden, +22,3 mnkr

Myndighetskapitalet ökar med 1,9 mnkr och skuldsidans periodavgränsningsposter ökar med 4,7 mnkr. Skulder i form av leverantörsskulder har ökat med 9,4 mnkr jämfört med föregående år.

Förändring oförbrukade bidrag

De oförbrukade bidragen har ökat med 5 545 tkr jämfört med 2016 (10 %). Ökningen beror på en god tilldelning av nya projektmedel i slutet av 2017.

Samtliga projekt är individuellt granskade och godkända av projektledare och ansvarig chef.

RESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING, tkr	Not	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	1	470 760	463 483
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	82 727	71 770
Intäkter av bidrag	3	80 767	64 705
Finansiella intäkter	4	259	229
Summa		634 513	600 187
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader personal	5	-449 947	-433 313
Kostnader lokaler	6	-68 370	-68 877
Övriga driftskostnader	7	-97 443	-93 881
Finansiella kostnader	8	-1 605	-1 550
Avskrivningar	9	-15 206	-15 352
Summa		-632 571	-612 973
VERKSAMHETSUTFALL		1 942	-12 786
TRANSFERERINGAR	10		
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		4 693	3 967
Lämnade bidrag		-4 693	-3 967
Summa		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	11	1 942	-12 786

BALANSRÄKNING

BALANSRÄKNING, tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	12	4 197	4 943
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	13	1 662	4 062
Summa		5 859	9 005
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14	7 460	9 143
Maskiner, inventarier, installationer mm	15	34 260	32 722
Summa		41 720	41 865
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	16	5 162	7 219
Fordringar hos andra myndigheter	17	7 260	11 383
Övriga fordringar	18	219	186
Summa		12 641	18 788
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	18 391	18 300
Upplupna bidragsintäkter		11 997	9 713
Övriga upplupna intäkter		4 566	3 626
Summa		34 954	31 639
Avräkning med statsverket			
Summa		0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i RGK	20	315 283	292 997
Kassa, Postgiro och Bank	21	50	6
Summa		315 333	293 003
SUMMA TILLGÅNGAR		410 507	394 300

BALANSRÄKNING, tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	22		
Statskapital		500	500
Balanserad kapitalförändring		122 099	134 886
Kapitalförändring enligt resultaträkning		1 942	-12 786
Summa		124 541	122 600
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förbindelser	23	2 158	2 985
Övriga avsättningar	24	4 016	3 098
Summa		6 174	6 083
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	25	44 004	41 114
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	26	14 118	13 730
Leverantörsskulder	27	27 114	20 654
Övriga kortfristiga skulder	28	8 019	7 754
Förskott från uppdragsgivare och kunder	29	3 382	3 940
Summa		96 637	87 192
Periodavgränsningsposter	30		
Upplupna kostnader		46 500	44 322
Oförbrukade bidrag		62 662	57 117
Övriga förutbetalda intäkter		73 993	76 986
Summa		183 155	178 425
SUMMA SKULDER		285 966	271 700
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		410 507	394 300
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser		150	150

Anslagsredovisning, tkr

Redovisning mot anslag 2017

Anslag, utgiftsområde 16 Ramanslag, tkr	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå							
16 02 041 001 Takbelopp	-	408 483			408 483	408 483	-
Forskning och utbildning på forskarnivå							
16 02 042 001 Forskning och forskarutbildning	-	62 277			62 277	62 277	-
Totalt	-	470 760	-	-	470 760	470 760	-

Redovisning mot inkomsttitel

Högskolan Dalarna har ingen redovisning mot inkomsttitel.

Finansiella villkor

För universitet och högskolor medges undantag från bestämmelserna om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § i anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

2:41 Grundutbildning

Belastning på anslag för grundutbildning avseende det senast avslutade räkenskapsåret redovisas i årsredovisningen. Ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer beräknas på grundval av redovisning i studieregisteret Ladok. Vid beräkning av ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer används de ersättningsbelopp som anges i regleringsbrevet avseende det senast avslutade räkenskapsåret. För eventuella helårsprestationer som genomförts föregående år i december och som inte tidigare ersatts av regeringen ska i stället ersättningen beräknas utifrån de belopp som tillämpades föregående räkenskapsår. Eventuell skillnad mellan avräknade överföringar till räntekontot och den slutliga anslagsbelastningen redovisas som ett anslagssparande. Om ett universitet eller en högskola redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer (s.k. överproduktion) än vad som ger rätt till ersättning inom takbeloppet, får överproduktion sparas till följande budgetår för att då berättiga till ersättning. För ett lärosäte avses med ett anslagssparande de anslagsmedel av ett ramanslag som vid budgetårets slut inte har utnyttjats. Såväl överproduktion som anslagssparande till ett värde av 10 % av takbeloppet får föras över till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Ett universitet eller en högskola som har tilldelats anslagsbelopp som inte får föras över till följande budgetår ska, om medlen tillgodoförts myndighetens räntekonto, betala tillbaka det anslagssparande som överstiger tio procent av tilldelat takbelopp. Beloppet och räntan på det beloppet fram till dagen för återbetalning, ska betalas till statens centralkonto i Riksbanken snarast efter budgetårets utgång, dock senast när universitetet eller högskolan upprättat årsredovisning. Räntan ska beräknas från senaste årsskiftet till dess betalning sker. Ränteberäkningen ska grundas på den ränta som svarar mot genomsnittsräntan på räntekontot.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt *Väsentliga uppgifter*.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet

Universitet och högskolor medges undantag från 25a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret, ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras.

Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår, ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Per capitaersättningen för helårsstudenter och helårsprestationer inom de olika utbildningsområdena anges i Regleringsbrev 2017 för universitet och högskolor. Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m. Verksamhetsgren: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Högskolan Dalarna tilldelas ett takbelopp för 2017 som uppgår till 408 483 tkr, förutom ingående sparade prestationer om 27 596 tkr.

2:42 Forskning och forskarutbildning

Högskolan Dalarna disponerar 2017 ett ramanslag för forskning och forskarutbildning uppgående till 62 277 tkr.

Till Högskolans räntekonto i Riksgäldskontoret överförs varje månad en tolfedel av anslagen 2:41 och 2:42.

Tilläggsupplysningar och noter

Kommentar

Belopp i notförteckningen i tkr om inget annat anges

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), anslagsförordningen (SFS 1996:1189), samt tillkommande regeringsbeslut m. m. Högskolan Dalarnas redovisning följer god redovisningssed såsom den kommer till uttryck i ESV:s föreskrifter till FÅB respektive förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Myndigheten har fastställt att den löpande bokföringen för perioden 2017-01-01 - 2017-12-31 ska avslutas 2018-01-05 (den s.k. brytdagen), därefter har eventuell leverantörs- eller kundfaktura bokförts som periodavgränsningspost.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp med det belopp varmed de beräknas inflyta. Skulder som tagits upp tillhör räkenskapsåret.

Inkomster av avgifter och andra ersättningar och inkomster av bidrag redovisas enligt följande principer:

- Som upplupna bidragsintäkter eller upplupna avgiftsintäkter redovisas inkomster som ännu ej erhållits och som motsvaras av nedlagda kostnader.

Som oförbrukade bidrag eller oförbrukade avgiftsintäkter redovisas inkomster som periodiserats för att täcka framtida kostnader.

Externfinansierade pågående projekt redovisas så att intäkterna motsvarar de upparbetade kostnaderna under räkenskapsåret. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som årets över-/underskott i resultaträkningen.

Fakturor understigande 20 tkr exklusive moms har inte bokförts som periodavgränsningsposter per 2017-12-31.

Värderingsprinciper anläggningstillgångar verksamhetsåret 2017

Tillgångar med ett anskaffningsvärde på 20 tkr eller mer och en ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Flera objekt som utgör en fungerande enhet och vars sammanlagda värde uppgår till 20 tkr eller mer klassificeras som anläggningstillgång. Anläggningstillgångar redovisas som anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivning sker från den månad tillgången anskaffades.

Tillämpade avskrivningstider på huvuddelen av Högskolans anläggningstillgångar:

Datorer samt immateriella tillgångar	3-5 år
Kontorsapparater, maskiner, presentationsutrustning samt elektronisk laborieutrustning	5 år
Inventarier samt övrig laborieutrustning	10 år

Avskrivning på fastighetsinventarier och förbättringsutgifter på annans fastighet sker normalt med avskrivningstiden 5 år men i vissa fall utgör hyrestiden tillämplig avskrivningstid. På konst sker det ingen avskrivning.

Noter till Resultat- och Balansräkningen

Belopp redovisas genomgående i tkr där inget annat anges.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Not 1		
Intäkter av anslag		
Grundutbildning	408 483	402 150
Forskning	62 277	61 333
Summa intäkter anslag	470 760	463 483
Not 2		
Intäkter av avgifter		
<u>Avgifter enligt 3§ avgiftsförordningen</u>		
Skolverket	31 460	25 998
Övriga statliga	6 730	4 333
Studieavgifter	6 342	5 008
Övriga	13 809	11 600
	<u>58 341</u>	<u>46 939</u>
<u>Avgifter enligt 4§ avgiftsförordningen</u>		
Lokaluthyrning	10 043	9 495
Avgifter för Högscoleprovet	658	784
Övriga intäkter	13 685	14 552
	<u>24 386</u>	<u>24 831</u>
Summa intäkter avgifter	82 727	71 770
Not 3		
Intäkter av bidrag		
<u>Statliga myndigheter</u>		
Tillväxtverket	18 442	15 636
Kammarkollegiet	10 621	8 469
Övriga statliga myndigheter	16 903	13 270
Summa	45 966	37 375
Externa bidrag	34 801	27 330
	<u>80 767</u>	<u>64 705</u>
Not 4		
Finansiella intäkter		
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	218	192
Övriga finansiella intäkter	41	37
	<u>259</u>	<u>229</u>
Not 5		
Kostnader för personal		
Totala personalkostnader	449 947	433 313
Lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	300 943	291 658
Varav ersättning till styrelse	306	273
Varav ersättning till andra uppdragstagare	902	1 071
Uppgifter om sjukfrånvaro se sid 36 i Resultatredovisningen		

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Not 6 Kostnader för lokaler		
Kostnaden för lokaler uppgår till 68 370 tkr (68 877 tkr), en minskning med 507 tkr, främst avseende en minskning av reparationer i hyrda lokaler		
Not 7 Övriga driftskostnader		
Kostnaden för driften uppgår till 97 443 tkr (93 881 tkr), en ökning med 3 562 tkr. Främst beror ökningen på ökade kostnader för verksamhetsförlagd utbildning inom sjuksköterske- och lärarutbildningarna.		
Not 8 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	1 407	1 336
Övriga finansiella kostnader	198	214
	<u>1 605</u>	<u>1 550</u>
Not 9 Avskrivningar		
Balanserade utgifter för utveckling av rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	1 727	2 275
Datorer och kringutrustning	2 813	2 999
Maskiner, inventarier, och övriga materiella anläggningstillgångar.	8 557	8 389
Förbättringsutgifter på annans fastighet	2 109	1 689
Summa avskrivningar	<u>15 206</u>	<u>15 352</u>
Not 10 Transfereringar		
Medel som erhållits för andra myndigheter	4 693	3 967
Lämnade bidrag till:		
Stipendiater	-2 493	-1 773
Statliga myndigheter	-559	-355
Företag och andra organisationer	-1 641	-1 859
Summa bidrag	<u>-4 693</u>	<u>-3 967</u>
Not 11 Årets kapitalförändring		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-3 209	-13 263
Uppdragsutbildning	1 224	2 871
Forskning och forskarutbildning	3 923	-3 146
Uppdragsforskning	4	751
Årets kapitalförändring	<u>1 942</u>	<u>-12 786</u>
Not 12 Balanserade utgifter för utveckling av immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	6 034	2 924
Årets anskaffningsutgifter	153	1 242
Årets utgifter egen utveckling	0	1 868
Utgående anskaffningsvärde	<u>6 187</u>	<u>6 034</u>
Ingående avskrivning/nedskrivning	-1 091	
Årets avskrivning	-899	-1 091
Utgående avskrivningar	<u>-1 990</u>	<u>-1 091</u>
Utgående anskaffningsvärde	<u>4 197</u>	<u>4 943</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Not 13		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	11 071	8 483
Årets anskaffningar	-	2 822
Årets utrangeringar	-	-
Rättelse	-1 572	-234
Utgående anskaffningsvärde	<u>9 499</u>	<u>11 071</u>
Ingående avskrivningar	-7 009	-5 826
Årets avskrivningar	-1 090	-1 248
Årets utrangering	-	-
Rättelse	262	65
Utgående avskrivningar	<u>-7 837</u>	<u>-7 009</u>
Bokfört värde	1 662	4 062
Not 14		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	36 234	30 848
Årets anskaffning	426	5 386
Årets utrangeringar	-1 138	-
Utgående anskaffningsvärde	<u>35 522</u>	<u>36 234</u>
Ingående avskrivningar	-27 091	-25 402
Årets avskrivningar	-2 109	-1 689
Avskrivning på utrangering	1 138	-
Utgående avskrivningar	<u>-28 062</u>	<u>-27 091</u>
Bokfört värde	7 460	9 143
Not 15		
Leasing anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	64	64
Utgående anskaffningar	64	64
Ingående avskrivningar	-64	-30
Årets avskrivningar	-	-34
Utgående avskrivningar	<u>-64</u>	<u>-64</u>
Bokfört värde	0	0
Not 15		
Bilar		
Ingående anskaffningsvärde	69	69
Utgående anskaffning	69	69
Ingående avskrivningar	-43	-30
Årets avskrivningar	-14	-13
Utgående avskrivningar	<u>-57</u>	<u>-43</u>
Bokfört värde	12	26

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Not 15 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	137 548	138 810
Årets anskaffningar	12 908	4 854
Årets utrangeringar	-2 365	-6 116
Utgående anskaffningsvärde	<u>148 091</u>	<u>137 548</u>
Ingående avskrivningar	-105 582	-100 324
Årets avskrivningar	-11 364	-11 374
Avskrivningar på utrangeringar	2 365	6 116
Utgående avskrivningar	<u>-114 581</u>	<u>-105 582</u>
Bokfört värde	33 510	31 966
Not 15 Konst		
Ingående anskaffningsvärde	730	730
Årets anskaffningar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	<u>730</u>	<u>730</u>
Not 15 Totalt maskiner, inventarier, installationer	34 260	32 722
Not 16 Kundfordringar		
Kundfordringar ej statliga	5 162	7 219
Not 17 Fordringar hos andra myndigheter avser		
Kundreskontra	1 622	5 100
Mervärdesskattefordran	5 638	6 283
Summa	<u>7 260</u>	<u>11 383</u>
Not 18 Övriga fordringar		
Övriga fordringar anställda	219	186
Not 19 Periodavgränsningsposter		
<u>Förutbetalda kostnader</u>	15 503	15 408
Förutbetalda hyreskostnader	266	50
Övriga förutbetalda kostnader statliga	2 622	2 842
Övriga förutbetalda kostnader, ej statliga	<u>18 391</u>	<u>18 300</u>
Summa		
<u>Upplupna bidragsintäkter</u>		
Upplupna bidragsintäkter, statliga	4 139	5 655
Upplupna bidragsintäkter, ej statliga	7 858	4 058
Summa	<u>11 997</u>	<u>9 713</u>
<u>Övriga upplupna intäkter</u>		
Övriga upplupna intäkter, statliga	506	991
Övriga upplupna intäkter, ej statliga	4 060	2 635
Summa	<u>4 566</u>	<u>3 626</u>
Summa periodavgränsningsposter	34 954	31 639

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Not 20	Behållning i Riksgälden	
	315 283	292 997
	Behållning i räntekonto i Riksgälden	
	Under 2017 disponerades en räntekontokredit uppgående till 0 tkr (0 tkr).	
Not 21	Kassa, postgiro och bank	
	46	2
	Kassa	
	4	4
	Postgiro	
	50	6
Not 22	Myndighetskapitalet	
	<i>Statskapital</i>	
	500	500
	Konst från Statens konstråd	
	<i>Balanserad kapitalförändring</i>	
	122 099	134 886
	Ingående balans	
	1 942	-12 786
	Årets kapitalförändring	
	124 041	122 100
	Utgående balans	
	124 541	122 600
	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå *)	
	103 046	106 256
	Forskning och forskarutbildning	
	9 420	5 498
	Uppdragsverksamhet	
	11 575	10 346
	<i>Balanserad kapitalförändring</i>	
	124 041	122 100
	*) inklusive högskoleprov	
Not 23	Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	
	2 985	1 123
	Ingående avsättning	
	369	2 543
	Årets pensionskostnad	
	-1 196	-681
	Årets pensionsutbetalningar	
	2 158	2 985
	Utgående avsättning	
	Avsättningar gäller pensionsförpliktelser för delpensioner och avser 13 personer (f år 16 personer).	
Not 24	4 016	3 098
	Övriga avsättningar	
	Posten övriga avsättningar består främst av avsättning 0,3% av bruttolönesumman som myndigheten enligt kollektivavtal ska avsätta för omställningsarbete, 3 719 tkr (3 098 tkr)	
Not 25	Lån i Riksgäldskontoret	
	41 114	38 379
	Ingående balans	
	19 035	14 686
	Under året upptagna lån för investeringar	
	-16 146	-11 951
	Årets amorteringar	
	44 004	41 114
	Utgående balans	
	Högskolan disponerar under 2017 en låneram på 50 000 tkr (f år 50 000 tkr) i Riksgäldskontoret.	

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Not 26 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Leverantörsskulder statliga	3 964	4 142
Skulder avseende lagstadgade arbetsgivaravgifter mm	8 243	7 961
Utgående mervärdesskatt	1 911	1 627
	<u>14 118</u>	<u>13 730</u>
Not 27 Leverantörsskulder		
Leverantörsskulder	27 114	20 654
Not 28 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	7 784	7 490
Övriga kortfristiga skulder	235	264
	<u>8 019</u>	<u>7 754</u>
Not 29 Förskott från uppdragsgivare och kunder		
Fakturering avgiftsstudenten vårterminen -18	3 382	3 940
Not 30 Periodavgränsningsposter		
<u>Upplupna kostnader</u>		
Upplupna löner, semesterlöner inkl. sociala avgifter	37 221	36 115
Övriga upplupna kostnader	9 279	8 207
	<u>46 500</u>	<u>44 322</u>
<u>Oförbrukade bidrag</u>		
Projekt som inte avslutas under budgetåret, statliga	36 638	33 944
Projekt som inte avslutas under budgetåret, ej statliga	22 704	19 261
Oförbrukade bidrag finansiering anläggningstillgångar	3 320	3 912
	<u>62 662</u>	<u>57 117</u>
Övriga förutbetalda intäkter, statliga	59 509	61 558
Övriga förutbetalda intäkter, ej statliga	14 484	15 428
	<u>73 993</u>	<u>76 986</u>
Summa	183 155	178 425
Oförbrukade bidrag statliga		
Förbrukning inom 3 månader	1 782	699
Förbrukning > 3 månader till 12 månader	12 033	7 112
Förbrukning > 1 år till 3 år	12 969	25 562
Förbrukning > 3 år	9 854	571
	<u>36 638</u>	<u>33 944</u>

Bidragen har individuellt granskats för att bedöma förbrukningsperiod

Redovisning av takbelopp

Tabell 1:1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2017-01-01 – 2017-12-31

Enligt bilaga 2 Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Utb.omr.	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	1 722	1 142	53 910	23 291	77 201
Teologi					
Juridik	98	66	3 078	1 337	4 415
Samhällsvetenskap 1)	921	805	28 845	16 429	45 275
Naturvetenskap 1)	312	245	16 630	11 035	27 665
Teknik 1)	1 075	874	57 414	39 331	96 746
Farmaci					
Vård	560	509	31 805	25 013	56 817
Odontologi					
Medicin	233	192	14 783	14 793	29 576
Undervisning	671	575	25 542	22 938	48 480
Verksamhetsförlagd utb.	148	140	7 997	7 332	15 329
Övrigt	43	30	1 829	1 048	2 876
Media	20	20	6 138	4 917	11 055
Dans					
Idrott	19	12	2 039	637	2 676
Summa	5 822	4 609	250 011	168 101	418 112
Takbelopp (tkr)					408 483
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)					9 629
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)					0

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 349 inom **media**. Högst får 20 hst avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Anm 1) Antalet HST och HPR har korrigerats manuellt p.g.a. fel i Ladok 3 som har medfört att det inte går att ändra utbildningsområden på kurskoder (enligt separat specifikation)

Tabell 1:2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	408 483
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	408 483
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	384
Utfall total ersättning enligt tabell 1	418 112
+ Ev. ingående överproduktion	27 596
Summa (B)	446 092
Summa (A-B) ¹	-37 609

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.

Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ¹	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion	
Total utgående överproduktion	37 609
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	37 609

¹ Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Väsentliga uppgifter

	2017	2016	2015	2014	2013
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	5 822	5 907	6 267	6 085	5 950
– andel kvinnor (%)	66	65	64	63	64
– andel män (%)	34	35	36	37	36
Kostnad per helårsstudent	80	77	71	75	71
Totalt antal helårsprestationer ¹	4 609	4 729	4 685	4 594	4 572
– andel kvinnor (%)	67	66	66	65	66
– andel män (%)	33	34	34	35	34
Kostnad per helårsprestation	101	97	95	99	92
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ²	47	46	38	28	27
– andel kvinnor (%)	27	25	25	36	41
– andel män (%)	73	75	75	64	59
Totalt antal nyantagna doktorander	11	8	10	12	10
– andel kvinnor (%)	64	63	30	50	50
– andel män (%)	36	37	70	50	50
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	55	62	72	81	89
– andel kvinnor (%)	65	61	53	57	61
– andel män (%)	35	39	47	43	39
Totalt antal doktorander med doktorandanst. (årsarb.)	39,3	43,8	51,8	54,2	54,4
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.)	-	-	-	-	-
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	2,4	2,6	-	2,4	2,5
- kvinnor	2,9	2,8	-	2,6	-
- män	1,9	2,5	-	2	-
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	4,5	4,2	4,0	3,8	4,7
- kvinnor	4,7	4,1	4,3	4,2	-
- män	4,3	4,3	3,6	3,3	-
Totalt antal doktorsexamina	14	13	13	13	9
– andel kvinnor (%)	57	46	62	62	78
– andel män (%)	43	54	38	38	22
Totalt antal licentiatexamina	4	6	-	3	7
– andel kvinnor (%)	50	67	-	67	29
– andel män (%)	50	33	-	33	71
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	254	200	210	185	184
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation ³	403	535	535	557	560
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	606,6	601,5	604,4	636,7	641,1
Medelantal anställda	601,1	601,9	612,4	619,7	590,8
Totalt antal lärare (årsarb.)	374,4	373,9	364,9	368,5	368,3
– andel kvinnor	57,2	56,0	54,0	54,0	55,0
– andel män	42,8	44,0	46,0	46,0	45,0
Antal disputerade lärare (årsarb.)	195,0	187,3	190,6	188,8	183,4
– andel kvinnor	52,0	50,0	50,0	51,0	50,0
– andel män	48,0	50,0	50,0	49,0	50,0
Antal professorer (årsarb.)	27,7	25,2	25,0	26,4	27,9
– andel kvinnor	38,9	37,9	35,6	34,1	34,0
– andel män	61,1	62,1	64,4	65,9	66,0

Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	635	600	587	598	597
utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	463	444	439	440	431
– andel anslag (%)	88	91	92	90	90
– andel externa intäkter (%)	12	9	8	10	10
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	106	104	106	103	103
–andel anslag (%)	58	59	52	54	52
–andel externa intäkter (%)	42	41	48	46	47
Kostnader totalt (mnkr)	633	613	599	617	592
–andel personal (%)	71	71	70	70	71
– andel lokaler (%)	11	11	12	12	11
Lokalkostnader ⁴ per kvm (kr)	1 544	1 568	1 643	1 719	1 498
Balansomslutning (mnkr)	410	394	380	395	390
– varav oförbrukade bidrag	63	58	53	54	54
– varav årets kapitalförändring	2	-13	-12	-19	5
– varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	125	123	135	147	166

¹ Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning.

² Exklusive beställd utbildning

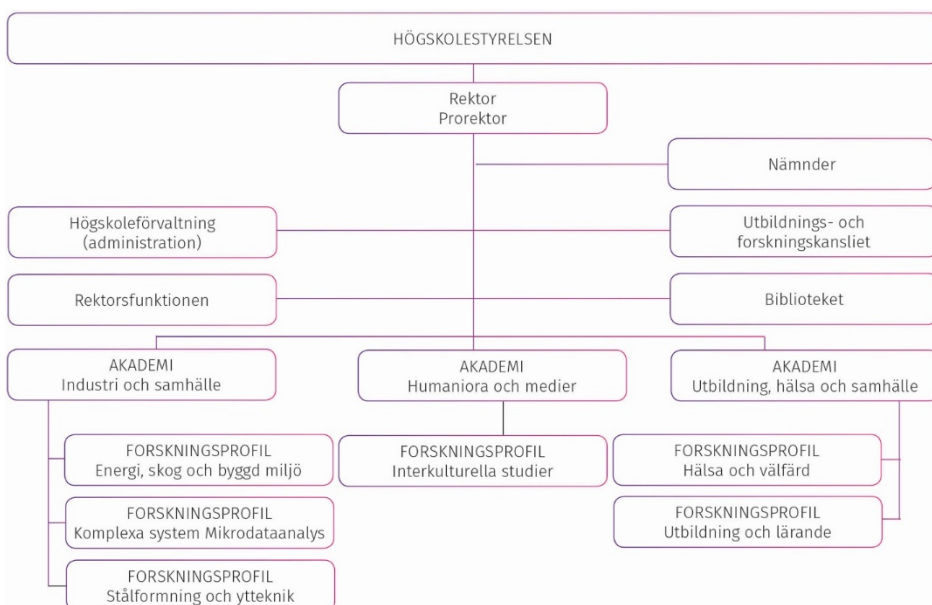
³ Historiken ändrad enligt definitionen totala kostnader för forskning/antal refereegranskade publikationer

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendation om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationen. Historiken ändrad i enlighet med den nya rekommendationen

ORGANISATION

Högskolans ledning

Verksamheten vid Högskolan Dalarna styrs av högskolestyrelsen och leds av rektor. Högskoleförvaltningen leds av förvaltningschefen och utgörs av sju avdelningar med ansvar för den högskolegemensamma administrationen. Utbildnings- och forskningskansliet (UFK) är ett stabsoch serviceorgan för högskolestyrelsen, rektor och den kollegiala organisationen med ett övergripande ansvar för styrnings-, kvalitets- och utvecklingsprocesser samt pedagogisk utveckling och kompetensutveckling inom

högskolepedagogik. Rektors ledningsråd utgörs av prorektor, chefen för utbildnings- och forskningskansliet, samverkanschef, förvaltningschefen, akademicheferna, bibliotekschefen, vicerektorer, rektorsråd, utbildnings- och forskningsnämndens ordförande (dekan) och vice ordförande (prodekan) samt studentkårens ordförande.

Akademier

Högskolan är organiserad i tre akademier med uppgift att bedriva utbildning, forskning och samverkan. Dessa utgörs av Akademin Humaniora och medier, Akademin Industri och samhälle samt Akademin Utbildning, hälsa och samhälle. Respektive akademi leds av en akademichef. Akademin Humaniora och medier ansvarar för Högskolans utbildningar inom främmande språk, medieproduktion samt humaniora. Akademin är även involverad i lärarutbildningen. Akademin Industri och samhälle

ansvarar för Högskolans utbildningar inom teknik, data och informationsteknik samt inom delar av samhällsvetenskapen, med utbildningar mot ekonomi, HR och besöksnäring. Akademin Utbildning, hälsa och samhälle ansvarar för utbildningar inom vård och hälsa, socialtjänst, delar av samhällsvetenskap samt idrotts- och hälsovetenskap, och har ett huvudansvar för lärarutbildningarna.

Nämndorganisationen

Nämndernas ansvarsområde och inflytande gäller huvudsakligen kvalitetsuppföljning av forskning och utbildning – den kollegiala akademiska kvalitetsutvecklingen. Framför allt handlar det om att efter kvalitetsuppföljning av förutsättningar, processer och resultat bland annat kunna bevilja och dra in examenstillstånd. Utbildnings- och forskningsnämnden, UFN, är Högskolans centrala kollegiala organ och delegerar uppgifter i kvalitetsarbetet till fem områdesnämnder som var och en ansvarar för ett avgränsat område. Forskarutbildningsnämnden (FUN), som också arbetar på uppdrag från UFN, har ansvar för handledarsituationen och forskarutbildningsprocessen. FUN är sammansatt av forskningsledarna (eller den som forskningsledaren utser) för de sex forskningsprofilerna samt två doktorander, ordförande är dekanen i UFN.

STYRELSE OCH LEDNING

Högskolestyrelsen

2017-01-01--2017-12-31

Mats Bayard, verkställande direktör
Taina Bäckström, avdelningschef
Tom Edoff, studentledamot
Ulrika Liljeborg, kommunalråd

2017-01-01-2017-09-30

Marita Hilliges, rektor

2017-10-01–2017-12-31

Marie Klingberg Allvin, vikarierande rektor

2017-01-01–2017-04-30

Göran Arrius, ordförande Saco
Susanna Heldt Cassel, docent, lärarledamot
Anna Ehrenberg, professor, lärarledamot
Karin Svenske Nyberg, personaldirektör, vice ordförande
Tiina Ohlsson, ledamot
Ingegerd Palmér, f.d. rektor
Mats Rönnelid, docent, lärarledamot
Peter Samuelsson, direktör, ordförande

2017-05-01–2017-12-31

Sara Irisdotter Aldenmyr, professor, lärarledamot
Thomas H Andersson, platschef
Christina Bellander, konsult
Mark Dougherty, professor, lärarledamot
Johannes Hylander, kommunikationsrådgivare
Karin Ringsby, företagare
Thomas Sedelius, docent, lärarledamot
Jörgen Tholin, prorektor

2017-01-01–2017-06-30

Amanda Söderberg, studentledamot
Susanne Talls, studentledamot

2017-07-01–2017-12-31

Isak Andersson, studentledamot
Carolina Kaspersson, studentledamot

Företrädare för personalorganisationerna

Carin Tårestam, (TCO Lärarförbundet)
Anna-Carin Jonsson (TCO-ST)
Michail Tonkonogi, (Saco-S)

Ledningsrådet per 2017-12-31

Marie Klingberg Allvin, vikarierande rektor
Jonas Stier, tf prorektor
Ulf Rydén, förvaltningschef
Sverker Johansson, rektorsråd
Sigrid Saveljeff, samverkanschef
Jonas Tostebj, chef Utbildnings- och forskningskansliet
Eva Nordgren, bibliotekschef
Maria Görts, akademichef Humaniora och medier
Ann Edenhalm, akademichef Industri och samhälle
Magnus Jobs, akademichef Utbildning, hälsa samhälle
Catharina Nyström Höög, prodekan
Lars Rönnegård, dekan
Tom Edoff, ordförande Studentkåren
Andrew Casson, vicerektor
Kerstin Öhrn, vicerektor

Styrelseledamöternas ersättningar och uppdrag

Skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som utbetalats till ledamöter i Högskolans styrelse samt till den av

regeringen utsedde ledande befattningshavaren vid Högskolan Dalarna. För dessa personer skall myndigheten också uppge uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ledamot perioden	Ersättning kr	Andra råds- och styrelseuppdrag samt ledamot i aktiebolag
Allvin Marie Klingberg, Vikarierande rektor	1710-1712	845 826	Ledamot Dunders Fastighets AB Ledamot Fiskgatan 18 Fastighets AB Ledamot Östanfors Fastigheter Aktiebolag Ledamot Brita Klingberg AB
Andersson Isak, Student	1707-1712	11 200	Inga övriga uppdrag
Andersson Thomas H, Platschef	1705-1712	14 800	Inga övriga uppdrag
Arrius Göran, ordförande Saco	1701-1704	7 200	Ledamot Kungliga Örlogsmannasällskapet Ledamot Folksam Liv Ledamot Brysselkontoret Ordförande Folk och försvar Ledamot Rikskommittén Sveriges Nationaldag Representant (huvudman) Kungafonden Ledamot Första AP-fonden Ledamot Ersättningskommittén Första AP-fonden Ordförande Akademikernas a-kassa Ledamot Försvarsunderrättelsesdomstolen
Bayard Mats, Verkställande direktör	1701-1712	22 000	Ordförande Triona AS Ledamot Fleetech AB Ordförande Triona Media AB Ordförande Triona Oy
Bellander Christina, Konsult	1705-1712	33 400	Ledamot New Wave Groupe AB Ledamot MittMedia AB Ledamot Marginalen AB Ledamot Sveriges utbildningsradio AB Ledamot Kunskapsskolan i Sverige AB Ledamot Novus Group International AB Ordförande Slitevind AB Ordförande Leroy AB Ledamot Media Vision Marie Nilsson AB Ordförande Health Guide IRL AB
Bäckström Taina, Särskild rådgivare	1701-1712	22 000	Suppleant Christer Bäckström Försäkringspartner AB
Edoff Tom, Student	1701-1712	32 900	Inga övriga uppdrag
Hilliges Marita, Högskolerektor	1701-1709	933 775	Ledamot i Myndigheten för yrkeshögskolans insynsråd

Hyllander Johannes, Kommunikationsrådgivare	1705-1712	14 800	Ordförande New Republic Holding AB Ledamot New Republic PR AB Ledamot I och B Hylander AB Ordförande Johannes Hylander holding AB Ledamot Röda Korsets Center för torterade flyktingar (stiftelse)
Kaspersson Carolina, Student	1707-1712	11 200	Inga övriga uppdrag
Liljeberg Ulrika, Kommunstyrelseordförande	1701-1712	22 000	Ledamot Dala Energi AB Ledamot Dalhalla Förvaltning AB Suppleant Liljeberg Solutions AB Ledamot i Upphandlingsmyndighetens insynsråd Ledamot Fores (Tanke-medja) Ledamot (adjungerad) Dalarna Science Park
Nyberg Karin Svenske, Personaldirektör	1701-1704	7 200	Inga övriga uppdrag
Ohlsson Tiina, Ledamot	1701-1704	7 200	Ledamot Regeringens styrgrupp för bredbandsforum
Palmér Ingegerd, f.d. Höskolerektor	1701-1704	11 200	Inga övriga uppdrag
Ringsby Karin, Företagare	1705-1712	14 800	Ordförande OITP Dalarna AB Ordförande Företagarna Dalarna Service AB Ordförande Företagsamma Dalarna Service AB Ordförande Ringsby och Partners AB
Samuelsson Peter, Direktör	1701-1704	16 600	Ordförande Swerea AB
Söderberg Amanda, Student	1701-1706	10 800	Ledamot Universitets- och högskolerådets Tillträdesråd
Talls Susanne, Student	1701-1706	10 800	Inga övriga uppdrag
Tholin Jörgen, Prorektor	1705-1712	14 800	Ledamot GU Ventures (Göteborgs universitets holdingbolag)

ÅRSREDOVISNING
2018-02-20

Underskrifter

Årsredovisning 2017

Jag/vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sara Irisdotter Aldenmyr

Marie Klingberg Allvin
Vikarierande rektor

Isak Andersson

Thomas H Andersson

Mats Bayard
Vice ordförande

Christina Bellander
Ordförande

Taina Bäckström

Mark Dougherty

Tom Edoff

Johannes Hylander

Carolina Kaspersson

Ulrika Liljeberg

Karin Ringsby

Thomas Sedelius

Jörgen Tholin

